



# ΔΙΑΘΗΚΗ

ΤΟΥ ΕΚ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΑΔΙΟΝΟΦ ΡΙΖΑΡΗ

ΙΠΠΟΤΟΥ ΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

- Συνδημοσιεύονται: 1) Τέσσερες κωδήκελλοι και μία πράξις τών 'Εκτελεστών  
περί του άρθ. 2 τής Διαθήκης.  
2) Τά διατακτικά τών υπ' αριθ. 4819/1975 και 994/1980  
αποφάσεων του 'Εφετείου 'Αθηνών

ΕΚΔΟΣΙΣ Δ'.

ΑΘΗΝΑ 2005

---

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ  
καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Ἀμήν.

Ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀδριανοῦ οἰκίᾳ μου, ἐν ἔτει τῷ Σωτηρίῳ χίλια ὄχτακόσια τεσσαράκοντα (1840), τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, ἐγὼ ὁ Γεώργιος Ῥαδιόνουφ Ῥιζάρης, Γραικὸς ἐκ Νίσσης, γεννημένος ἐν τῷ κατὰ τὸ Ζαγόριον χωρίῳ τῶν Ἰωαννίνων, Μονοδενδρίῳ καλουμένῳ ἔχων, ἐλέει Θεοῦ, σῶν τὸν νοῦν μου, ὑγιεῖς τὰς φρένας μου καὶ πάσας τὰς αἰσθήσεις μου, καὶ φοβούμενος μήπως μοὶ συμβῇ αἰφνίδιος θάνατος, καὶ μείνῃ ἀδιάτακτος ἢ τε ἰδία μου περιουσία, καὶ ἡ τοῦ μακαρίτου ἀυταδέλφου μου, Μάνθου Ῥιζάρη, ἣτις ἐγένετο καὶ αὐτὴ ἰδική μου ἐκ νομίμου καὶ ἀναντιρρήτου κληρονομίας, διὰ τοῦτο ἐκθέτω τὴν παρούσάν μου ἐσχάτην θέλησιν, γνώμην καὶ διαθήκην, διαθέτων πᾶν ὅ,τι μᾶς ἐχάρισεν ἡ ἄκρα τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ εὐσπλαγχνία εἰς τὸν δε τὸν πρόσκαιρον βίον διὰ τὸν ἰδίων ἡμῶν κόπων καὶ ἰδρώτων. Δέομαι οὖν τῆς θείας αὐτοῦ ἀγαθότητος ἵνα μοι ἐμνεύσῃ διατάξαι αὐτὰ κατὰ τὸ ἅγιον αὐτοῦ θέλημα πρὸς ἀνάπαυσιν τῆς ταπεινῆς μου ψυχῆς, καὶ τῆς τοῦ μακαρίτου ἀυταδέλφου μου.

Ἴδου δὲ συνοπτικῶς ἡ καταγραφή τῆς τε ἀκινήτου καὶ κινητῆς περιουσίας μου, ὅσῃν μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἔχω ὡς ἀναφαίρετον καὶ ἀναφαίρετον καὶ ἀναπόστατον κτῆμα μου.

1. Ἑπτὰ γραμμάτια (μπιλιέτα) τῆς ἐν Πετροπόλει Βασιλικῆς τραπέζης τῆς ἐπὶ τῆς ἀποσβέσεως τῶν ὀφλημάτων (ποταησένια γγοχτόβτ)· ἐξ αὐτῶν τὰ πέντε, γεγραμμένα τῇ ἐβδόμῃ Σεπτεμβρίου 1817 ἐπ' ὀνόματι τοῦ μακαρίτου ἀυταδέλφου μου Μάνθου Ῥαδιόνουφ Ῥιζάρη, ὑπὸ ἀριθ. 860-861-862-863 καὶ 864 ἀνὰ ρούβλια 12.000 τὸ καθέν, ὅλα δὲ ὁμοῦ ρούβλια 60.000, καὶ τὰ ἄλλα γεγραμμένα ἐπ' ὀνόματί μου τῇ 5 Ἰουνίου 1824 ὑπὸ τοὺς ἀριθμ. 9442 καὶ 9443 ἀνὰ ρούβλια 30.000 τὸ καθέν, καὶ τὰ δύο ρούβλια 60.000 ὅλων δὲ αὐτῶν τῶν γραμματίων τὸ ποσὸν ἀναβαίνει εἰς ρούβλια 120.000, ἦτοι ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας εἰς Ἀσιγνάτζιας.

Αὐτὰ τὰ γραμμάτια εὐρίσκονται εἰς χεῖρας τοῦ Γρηγορίου Μαρασλῆ, ἐπιφορτισμένου νὰ λαμβάνῃ τοὺς τόκους τῶν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον Ταμεῖον τῆς Ὁδησσοῦ.

Ὁ τόκος αὐτῶν τῶν γραμματίων λαμβάνεται καθ' ἑξαμηνίαν· παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας, ὁ τόκος ἀπόλλυται. Ἀπόκειται εἰς τὴν φρόνησιν τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς παρούσης μου νὰ τὰ μεταφέρωσιν εἰς ἄλλον, ὅταν ἀποθάνῃ, ἢ καὶ προτῆτερα, ὁ εἰρημένος Μαρασλῆς.

2. Τέσσερα γραμμάτια (μπιλιέτα) τοῦ ἐν Μόσχᾳ βασιλικοῦ Ὁρφανοτροφείου ὑπ' ἀριθ. 21548 — 21549 — 21550 — 21551 ἑκαστον αὐτῶν διαλαμβάνει περί εἰκοσιπέντε χιλιάδων ρουβλίων· ὅλα δὲ ὁμοῦ περί 100 χιλιάδων ρουβλίων. Αὐτὰ εἶναι γεγραμμένα ἐπ' ὀνόματί μου ἄνευ διορίας τὴν 13 Σεπτεμβρίου 1826. Τὰ γραμμάτια ταῦτα εὐρίσκονται εἰς χεῖρας τοῦ ἐν Μόσχᾳ Ἀντωνίου Παύλου Κομιζοπούλου. (Κατὰ λάθος εἶχαν ἀπερασθῆ, ὡς ἄνωθι, ἑκατὸν χιλιάδες ρούβλια ἀπεράσθησαν κατὰ λάθος, ἐπειδὴ τὰ εἶχα τραβῆξαι πρὸ καιροῦ (α). Γεώργιος Ῥαδιόνουφ Ῥιζάρης.

3. Εἰς τρεῖς ἄκτσιας τῆς Ῥωσικῆς Ἀμερικανικῆς ἐταιρίας ἀνὰ 500 ρούβλια κάθε μία. Αὗται εὐρίσκονται εἰς τὸν ἐν Μόσχᾳ Ἀντώνιον Παύλου Κομιζόπουλον, ἐπιφορτισμένον νὰ φροντίζῃ περί τῆς λήψεως τῶν τόκων, οἵτινες ὑπολογίζονται

(α). Ἴδὲ τὴν ἐν τῷ τέλει τῆς Διαθήκης πρᾶξιν τῶν Ἐκτελεστῶν. - (Σημ. Ν.Ι.).

κατά τριετίαν. Αὐται εἶναι ὑπ' ἀριθ. 6448, 6449 καὶ 7107.

4. Εἰς τὸν ἐν Ὀδησσῷ Γρηγόριον Μαρασλῆν εὐρίσκονται, κατὰ τὰ κατάστιχά μου, ἕως ἑκατὸν πενήκοντα χιλιάδες ρούβλια, ἐκ τῶν ὁποίων σκοπεύω νὰ σηκώσω ὅσα χρειασθῶ τὰ κατάστιχά μου δὲ θέλουν διαλαμβάνει τόσα χρήματα θέλουν ἀπομείνει παρὰ τῷ εἰρημένῳ.

5. Μίαν ὁμολογίαν τῆς ὑπογραφῆς καὶ σφραγίδος τοῦ μακαρίτου Πρίγκιπος Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, γεγραμμένην ἐπ' ὀνόματι ἡμῶν τῶν ἀδελφῶν Μάνθου καὶ Γεωργίου Ριζάρηδων τῇ 7 Ἰουλίου 1820 διὰ ρούβλια τριάκοντα χιλιάδων εἰς Ἀσιγνάτσιαν, πληρωτέα σὺν τῷ συνήθει δικαίῳ τόκῳ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς φίλης Ἑλλάδος.

6. Ἐν χρεωστικὸν ἀποδεικτικὸν τῶν κ.κ. Β. Καποδίστρια καὶ Κωνσταντίνου Γεροστάθη, ἐπιστατῶν τοῦ διὰ ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, ἀνοιχθέντο εἰς Κέρκυραν δανείου, ἐκδεδομένου ἐπ' ὀνόματί μου τῇ 2 Ἰανουαρίου 1828, διὰ 2540 τάλληρα Αὐστριακά, ἐμβασθέντα παρ' ἐμοῦ εἰς τὸ ταμεῖον δανείου.

7. Εἰς διαφόρους ὁμολογίας σταλείσας εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν κύριον Βασίλειον Ἀσκληπιάδην κατὰ τὴν 8ην Ἰανουαρίου 1838, διὰ νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν χρημάτων, συμποσομένων εἰς 43.355 γρόσια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐνέχεται κατὰ 8.468 γρόσια καὶ 20 παράδες ὁ Ἰωάννης Κόνιαρης.

8. Διάφορα ἀποδεικτικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται, ὅτι κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐδάνεισα ὀκτὼ χιλιάδας ρουβλίων εἰς τὰ μέλη τῆς ἐταιρίας, ἥτις, ἐσυστήθη εἰς Μόσχαν, κατὰ συνέπειαν προσπαθειῶν τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ποσὸν τοῦ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἑλλάδος δοθέντος δανείου ἀναβαίνει εἰς ρούβλια 50.500 (πεντήκοντα χιλιάδας πεντακόσια).

9. Ἐν οἰκόπεδον καὶ ἐν παλαιοελαιτριβεῖον, τὰ ὁποῖα, εὐρισκόμενα εἰς τὸ ἐν Ἀμαρουσίῳ Μπραχάμιον, γειτονεύουν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ἀφ' ἑνὸς μὲ κτῆμα τοῦ Τζοκλίδου, ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ κτῆμα τοῦ Καμπέρη, καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα δύο μέρη μὲ τὸν δρόμον.

10. Ἐξήκοντα πέντε ἐλαιόδενδρα εἰς τὸ Μπραχάμι αὐτὰ γειτονεύουν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος μὲ τὴν Βαλδέ, ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ τὸν Χρήστον Κραπήλα, ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ τὸν Βεζῆρ Τσοχατάρην κατὰ μέρη μὲ τὸν Λογοθέτην, Καλογεράν, Λάμπρον Βλάχον καὶ μὲ τὴν Ἀμπολὴν πλησίον αὐτῶν εἶναι καὶ ἕνας λαχανότοπος περίπου δύο στρεμμάτων, περισφαλισμένος μὲ παλούκια, καὶ ἔχει καὶ δύο ἐλαιόδενδρα.

11. Τεσσαράκοντα πέντε ἐλαιόδενδρα, κείμενα εἰς τὴν Καλογρέζαν, καὶ ἕνα ἀμπελότοπον 4,5 στρεμμάτων. Αὐτὰ γειτονεύουν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος μὲ τὸν προβατάρην, ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ τὸν Μουλᾶ Μπεκῆρ, ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ τὰ Μοναστηριακά Καλογρέζης, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ τὸν Ταταραχμέταγα, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ τὸ ἀμπέλιον τοῦ Ἰωάννου Γχοτζιά.

12. Ὀκτὼ ἐλαιόδενδρα, εὐρισκόμενα εἰς τὸν δρόμον τῆς Κηφισσιᾶς, καὶ περιοριζόμενα ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ἀπὸ τὰ ἐλαιόδενδρα τοῦ Νικολάου Χαϊμαντᾶ, ἀπὸ τὰ ἄλλα δύο μέρη μὲ τὸν Βεζῆρ Τζοχαντάρην, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος μὲ τὸν δημόσιον δρόμον.

13. Εἴκοσι πέντε ἐλαιόδενδρα καὶ ἕνα περιβόλιον μετὰ τοῦ ὕδατος. Αὐτὰ κεῖνται εἰς Μπραχάμι, καὶ γειτονεύουν μὲ τὸ ρεῦμα, μὲ τὸν Καμπέρην, μὲ τὸν Τσοκλίδην, μὲ τὸν Καλογεράν, μὲ τὸν Χαϊμαντᾶ καὶ μὲ τὸν δρόμον.

14. Πεντήκοντα πέντε ἐλαιόδενδρα ὀνομαζόμενα τοῦ Μεγιάρι, καὶ κείμενα εἰς τοῦ Λογοθέτη. Γειτονεύουν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος μὲ τὸν Ἀλύπιον Καλογεράν, ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ τὸν Χαϊρούλδην, ἀπὸ τρία μέρη μὲ τὸν Λογοθέτην.

15. Δεκαοκτὼ ἐλαιόδενδρα εἰς τὸ Μπραχάμι, ἀγορασμένα ἀπὸ τὸν Λογοθέτην Τσολομάναν. Γειτονεύουν μὲ τὸ χωράφιον τοῦ Σαλίχαγα, μὲ τὸν κῆπον τοῦ Καρό-

λα, με τὸν Χαϊμαντᾶ, με τὸν Κορτέση καὶ με ἄλλους.

16. Πεντήκοντα ἐπτὰ ἐλαιόδενδρα, εὕρισκόμενα εἰς Μπραχάμι εἰς Καλογρέζαν, ὀνομαζόμενα τοῦ Μουλᾶ Μπεκῆρ, γειτονεύουν ἀπὸ τὸ ἓν μέρος με τὸν Θωμᾶν Λογοθέτου, ἀπὸ τὸ ἄλλο με τὸν δημόσιον δρόμον, ἀπὸ τὰ ἄλλα μέρη πάλιν με τὸν Λογοθέτην ἀπὸ τὸ ἄλλο με τὸν ῥυάκα, ἀπὸ τὸ ἄλλο με τὸν Σεῖ Μουράτ Ἐφέντη, καὶ με τὰ δένδρα τοῦ Γεωργίου Μπαμπάτη.

17. Ἐπτὰ ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς τὸ Κάτω Ἀμαρούσιον, πλησίον τῆς γέφυρας. Γειτονεύουν με τὸν Χατοῦ Σκουνα, με τὸν ἐλαιῶνα τῶν τέκνων Πανταζῆ, με τὸν Ἰσδρισεμήρ, καὶ με τὴν Ἀμπολῆν.

18. Δώδεκα ἐλαιόδενδρα, κείμενα εἰς Καλογρέζαν. Γειτονεύουν με τὸν Καραϊμβραϊμ, με τὰ μοναστηριακὰ δένδρα.

19. Εἴκοσι ἐπτὰ ἐλαιόδενδρα, τὰ ὅποια ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη γειτονεύουν με Κορδαλῆ, καὶ τώρα Ριζάρη, με τὴν Ἀμπολῆν, με τὸ μοναστήριον κτλ.

20. Δεκατέσσαρα ἐλαιόδενδρα, κείμενα εἰς Καλογρέζαν μέσα εἰς τὸ ἀμπέλιον 4,75 στρεμμάτων. Γειτονεύουν με τοὺς Προβατάριδες, με τὸν Ἀργύριον Τσοκλίδην, με τὸν Ἀντώνιν Μπορνάζον, με τὸν Θεοδωρῆν τοῦ Ζαχαρία, καὶ με τὸν Ῥιζάρην. εἰς τὸ Μπραχάμι, πλησίον εἰς τὸν τόπον Π ἔ λ λ ι κ α καλούμενον, ἔχω ἓν γήπεδον.

21. Ἐκατὸν ἕξ (106) ἐλαιόδενδρα ἀγορασμένα ἀπὸ τὸν Δημήτριον Καλιφρονᾶν. — ἕξ αὐτῶν 14 εὕρισκονται εἰς Χαλκωματᾶ, καὶ γειτονεύουν με τὸν Τρικαλιανόν, με τὸν Δημήτριον Χαϊμαντᾶ, με τὸν Νικόλαον Λιανοσταφίδα, καὶ με τὸν Παναγῆ Σακελλάρη. — 45 εὕρισκονται εἰς Καλογρέζαν με τὴν ῥευματιᾶ. Γειτονεύουν με τὴν Δουκέσσαν, με τὸν Ἀλύπιον Καλογερᾶν καὶ με τὸ ῥεῦμα. — 17 εὕρισκονται εἰς ἅγιον Θωμᾶν, καὶ γειτονεύουν με τὸν Ἀλύπιον Καλογερᾶν, με τὸν Λογοθέτην, με τὸν Αχμέτ Σπαχῆν καὶ με τὸ ῥεῦμα τοῦ Βαλδέ. — 27 εὕρισκονται εἰς Λογοθέτην. Γειτονεύουν βορεινὰ καὶ ἀνατολικὰ με τὸν Λογοθέτη κατὰ νότον με τὸν Γεώργιον Μπαρπάνου καὶ δυτικὰ με τὸν Ῥιζάρην. — 3 εὕρισκονται εἰς Ἀρκουῶν. Γειτονεύουν κατὰ βορρᾶν με τὸν Πανταζῆν, κατ' ἀνατολὰς με τὸν Παπαρηγόπουλον, πρὸς δύσιν με τὸν Συναίτην, καὶ πρὸς νότον με τὸν Σλαματζᾶν Ντεμερτζῆν.

22. Τεσσαράκοντα δύο ἐλαιόδενδρα, ἀγορασμένα ἀπὸ τὸν Νικόλαον Κονόγκουλα, καὶ εὕρισκονται — 31 εἰς Πισίρι, γειτονευόμενα πρὸς δύσιν με τὴν ῥευματαριᾶν, καὶ με τὸν Σαράντην Μπανάναν, πρὸς βορρᾶν με τὸν Φυλακτὸν Μεσοῖτην, πρὸς νότον με τὸν Λογοθέτην, πρὸς ἀνατολὰς με τὰ τέκνα Δημολίκια. — 6 εἰς παλαιόσπητον, γειτονευόμενα ἀπὸ τὰ τρία μέρη με τὸν Λογοθέτην, ἀπὸ τὸ ἄλλο με τὴν Ἀμπολῆν. — 5 εἰς τὸν Λογοθέτη. Γειτονεύουν με τὸ περιβόλι τοῦ Σκλίπωνα, με τὸν ἀνεψιόν τοῦ Φενερλῆ, καὶ με τὴν Ἀμπολῆν εἶναι δὲ αὐτοῦ καὶ ἓν χωράφι συνορευθὲν με τὸν Λογοθέτην, καὶ με τὴν Ἀμπολῆν.

23. Εἴκοσι ἑννέα ἐλαιόδενδρα, ἀγορασμένα ἀπὸ τοὺς κληρονόμους Τρικαλινοῦ, εὕρισκονται δὲ ἕξ αὐτῶν — 26 εἰς τὸ γεφύρι Ἀμαρουσίου εἰς ῥευματαριᾶ. Γειτονευόμενα ἀνατολικὰ με τὴν Ἀμπολῆν, δυτικὰ με τὸν Γιαννάκον καὶ δρόμον, πρὸς βορρᾶν με τὸν Ἐμίρ Ἀχμέτην, πρὸς νότον με τὸν Μῆτρον Πετρίδη. — 3 εἰς Χαλκωματᾶ Καλογρέζης, γειτονευόμενα πρὸς ἀνατολὰς με τὸν Βενθύλον, πρὸς δύσιν με τὸν Βεζῆρ Τζοχατάρην, πρὸς βορρᾶν με τὸν Χαϊμαντᾶν.

24. Ἐπτὰ ἐλαιόδενδρα ἀγορασμένα ἀπὸ Ντέκα εἰς θέσιν τινὰ τοῦ Μπραχάμιου. Αὐτὰ γειτονεύουν ἀπὸ τὸ ἓν μέρος με τὸν Ἰωάννην Βλάχον, ἀπὸ τὸ ἄλλο με Ῥιζάρην, καὶ τὸν ἀπὸ τὰ ἄλλα δύο μέρη με τὸν Ἀλύπιον Καλογερᾶν.

Περὶ αὐτῶν τῶν πεντακοσίων δέκα ἐπτὰ ἐλαιοδένδρων (περὶ ὧν ἔγεινε λόγος εἰς τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια 9 ἕως 24), διαλαμβάνουσι τὰ διάφορα δικαιογράφα μου, τὰ ὅποια εὕρισκονται παρ' ἐμοὶ αὐτῶ.

## Ἀμπέλια.

24<sup>2</sup>. Πέντε στρέμματα ἀμπελίου ἀγορασθέντα ἀπὸ τὸν Χουσεΐναγα Ῥηγαζεδέ, ὀνομαζόμενα τοῦ Μουλᾶ Μπεκήρ.

25. 4,75 στρέμματα ἀμπελίου, ἀγορασθέντος ἀπὸ τὸν Χουσὶν Βεΐζη.

26. 2,25 στρέμματα (287 βήματα) ἀμπελίου, ἀγορασθέντα ἀπὸ Προβατάρην.

27. Δύο στρέμματα ἀμπελίου, ἀγορασθέντος ἀπὸ Γ. καὶ Γρηγόριον Θεοδώρη Ζαχαρίαν.

28. Στρέμματα τρία καὶ ἓν τέταρτον (20 βήματα), ἀμπελίου ἀγορασθέντος ἀπὸ Λευτεριά Κοτζιά.

29. Στρέμματα δύο ἀμπελίου, ἀγορασθέντος ἀπὸ Λευτεριά Λάμπρου Πούλου παλαιάμπελον.

30. Δύο στρέμματα ἀμπελίου πλησίον τοῦ λαχανοτόπου.

31. Τέσσαρα στρέμματα ἀμπελίου πρὸς τὰ ἀμπέλια τοῦ Μουλᾶ Μπεκήρ.

## Οἰκόπεδα. — Οἰκίαι. — Περιβόλια, κλπ.

32. Ἐν οἰκόπεδον, ἀγορασθὲν ἀπὸ τὸν Κύριον Α. Κομπατῆν ὑπὸ τὸν Ἀριθ.4. Περιέχονται δὲ ἐν αὐτῷ δύο οἰκοδομαὶ καὶ κῆπος.

33. Ἐν ὅμοιον οἰκόπεδον, ἀγορασθὲν ἀπὸ τὸν Σπυρίδωνα Χαλκοκονδύλην ὑπὸ τὸν Ἀριθ. 3. Περιέχονται δὲ ἐν αὐτῷ δύο οἰκοδομαὶ καὶ κῆπος.

34. Ἐν οἰκόπεδον εἰς τὸν δρόμον τοῦ Ἑρμοῦ, ἀγορασθὲν εἰς δημοπρασίαν ἀπὸ τὴν Μοῆν τῶν Ἀσωμάτων (Ἐπ' αὐτοῦ μελετῶ ἤδη νὰ οἰκοδομήσω).

35. Ἐνα οἶκον ἀγορασθέντα ἀπὸ τὸν Λουκᾶν Πύρρον, ὑπ' ἀριθ. 63. Εὐρίσκεται εἰς τὸν δρόμον τοῦ Ἑρμοῦ.

36. Ἐνα οἶκον ἀγορασθέντα ἀπὸ τὸν Γεώργιον Λύτζικα μὲ τὸν κῆπόν του.

37. Ἐν περιβόλιον, ἀγορασθὲν εἰς δημοπρασίαν ἀπὸ τὴν μονὴν τῶν Ἀσωμάτων Πετράκη εἰς τὸν δρόμον τῶν Ἀμπελοκήπων ἐπ' αὐτοῦ ἀνήγειρα ἤδη καὶ οἰκοδομήν.

38. Δύο μαγαζία, κείμενα εἰς Πειραιᾶ, καὶ ἀγορασθέντα ἀπὸ τὸν Δῆμον Παππᾶ Μίχα, ὑπ' ἀριθ. 335 καὶ 336 κατὰ τὴν πλατείαν τῆς ἀγορᾶς.

39. Ἐν ἐν Πειραιεῖ μαγαζιον, ἀγορασθὲν ἀπὸ τὴν χήραν Εὐθυμίου Ἀναγνώστου Κανέλλου.

40. Δύο ἐν Πειραιεῖ μαγαζία, ἀγορασθέντα ἀπὸ τὸν Δημήτριον Βισβίζην.

41. Τέσσαρα ἐν Πειραιεῖ μαγαζια, ἀγορασθέντα ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Παπαγγέλου κτλ. ὑπ' ἀριθ. 115—116.

42. Ἐνα ἐν Πειραιεῖ φουρνον ἐν τῇ ὁδῷ Ὁθωνος ὑπ' Ἀριθ. 177, ἀγορασμένον ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Νικολάου Λαμπικόντα.

43. Ἐνα ἐν Πειραιεῖ φουρνον ἐν τῇ ὁδῷ Ὁθωνος ὑπ' τὸν Ἀριθ. 178 πωλητῆς αὐτοῦ εἶναι ὁ Δῆμος Ἀντωνίου.

44. Ἐνα οἶκον ἐν Πειραιεῖ, ἀγορασθέντα ἀπὸ τὸν Βασίλειον Δουκαν. Κεῖται εἰς τὸν δρόμον τοῦ Ὁθωνος καὶ Ἀδριανοῦ ὑπ' ἀριθ. 20.

45. Ἐν ἐν Πειραιεῖ οἰκόπεδον, ἀγορασθὲν ἀπὸ τὸν Φώτιον Τεφερίκη. Κεῖται εἰς τὴν ὁδὸν Ἀδριανοῦ, καὶ οἰκοδομήθη ἐπ' αὐτοῦ οἰκία. Περί αὐτοῦ διαλαμβάνει τὸ ὑπ' ἀριθμόν 1756 παραχωρητήριον ἔγγραφον τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματείας.

46. Ἐν εἰς Πειραιᾶ μαγαζιον, ἀγορασθὲν ἀπὸ τοὺς Ἐμμανουήλ Πρετεγοτίκαν καὶ Ἀντώνιον Παππαζανετάκην. Αὐτὸ εὐρίσκεται εἰς τὸν δρόμον τοῦ Ἀδριανοῦ ὑπ' ἀριθ. 305.

47. Ἐν οἰκόπεδον ἐν Πειραιεῖ εἰς τὸ ἀκροθαλάσσιον· αὐτό, συγχείμενον ἐκ πηχῶν 500, ἡγοράσθη ἀπὸ τὸν Νικόλαον.

Περὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν τῶν κτημάτων διαλαμβάνουν, ἐν ἐκτάσει, τὰ κατάστιχά μου καὶ δικαιογράφά μου.

48. Διάφορα βιβλία, τῶν ὁποίων ὁ κατάλογος κεῖται εἰς τὰ ἔγγραφα μου.

49. Διάφορα ἄλλα κινητὰ πράγματα, τὰ ὅποια θέλουν εὐρεθῆ μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου, καθὼς καὶ ὅ,τι ἄλλο ἀποδειχθῆ ἐκ τῶν καταστίχων καὶ ἐγγράφων μου ὡς ἀνῆκόν μοι· περὶ τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ μου εἰκόνων γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρ. 62.

50. Περὶ τῆς περιουσίας μου λοιπόν ταύτης, κινητῆς τε καὶ ἀκινήτου, θέλω καὶ διατάττω ἐλευθέρως καὶ ἀπαραβιάστως νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ ἀκόλουθα, μενούσης ἀνισχύρου καὶ ἀκύρου τῆς ἄλλης μου διαθήκης, τὴν ὁποίαν συνέταξα ἐν Ὁδησῶ τὴν πρώτην Φεβρουαρίου 1833.

51. Ἔστω μοι κληρονόμος ὁ Νικόλαος Θεοχάρης διαμένων κατὰ τὸ παρὸν ἐν Ἀθήναις ὡς Γραμματεὺς παρὰ ταῖς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν, Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας. Ἀφίνω δὲ εἰς αὐτὸν διὰ μίαν μόνην φορὰν δρχ. ἑκατὸν. Ἐὰν ὁ κληρονόμος μου οὗτος προαποθάνῃ, ἢ δὲν κληρονομήσῃ δι' οἰονδήποτε ἄλλην αἰτίαν, θέλω ὥστε ἡ ἀφειῖσα αὐτῷ ποσότης νὰ ληφθῆ παρὰ τοῦ Χριστοδούλου Κλονάρη, κατοικοῦντος ἐν Ἀθήναις, τὸν ὁποῖον διορίζω κληρονόμον μου, ἂν συμβῆ κώλυμα τι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ εἰρημένου Νικολάου Θεοχάρη.

52. Ἀφίνω εἰς τὰ εἰς τὴν πατρίδα μου Μονοδένδριον δύο Μοναστήρια, τὸ τοῦ Προφήτου Ἡλία καὶ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, καθὼς καὶ εἰς τὰς ἐκεῖ τρεῖς ἐκκλησίας τῶν τριῶν Μαχαλάδων, διὰ μίαν καὶ μόνην φορὰν, ἀνὰ δραχ. 100 εἰς ἕκαστον αὐτῶν τῶν ναῶν, ἥτοι τὸ ὅλον δραχμὰς πεντακοσίας. Παρακαλῶ δὲ τοὺς ἐπιτρόπους αὐτῶν τῶν ναῶν νὰ καταγράψωσιν εἰς τὰ δίπτυχα τῶν αὐτῶν Μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν τὰ ὀνόματα ἡμῶν Μάνθου καὶ Γεωργίου Ῥιζάριδων, διὰ νὰ μνημονεύωνται πάντοτε μετὰ τῶν γονέων ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ καὶ τοὺς ἐκτελεστάς τῆς παρούσης μου διαθήκης νὰ ἐξαποστείλωσιν αὐτάς, ὡς διέταξα, φροντίζοντες ὥστε νὰ ἐνεργήσωσι καὶ τὴν εἰρημένην εἰς τὰ δίπτυχα ἐγγραφὴν τῶν ὀνομάτων ἡμῶν Μάνθου καὶ Γεωργίου Ῥιζάριδων.

53. Ἀφίνω εἰς τὴν ἐξαδέλφην μου Βασιλικὴν, σύζυγον Ἀναστασίου Κόνιαρη, μίαν καὶ μόνην φορὰν δραχμὰς πεντακοσίας, τὰς ὁποίας θέλω νὰ λάβωσι τὰ δύο τέκνα τῆς, ἂν αὕτη προαποβιώσῃ· ἢ κληροδοσία αὕτη θέλει δοθῆ ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστάς τῆς διαθήκης μου ταύτης.

54. Ἀφίνω διὰ μίαν καὶ μόνον φορὰν εἰς τὰς θυγατέρας τῆς πατρόθεν θείας μου Λάρινας, δηλαδὴ εἰς τὴν Ἀσήμων καὶ Βασιλικὴν, καὶ τρίτην ὅπου εὐρίσκεται εἰς χωρίον Τσερβάρι, (τὸ ὄνομά τῆς δὲν τὸ ἐνθυμοῦμαι), καὶ Μιχαὴλ Γεωργίου αὐτάδερφόν των, ἀνὰ δραχμὰς ἑκατὸν εἰς ἕκαστον, τὸ ὅλον τετρακοσίας, τὰς ὁποίας θέλουν λάβει ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστάς τῆς παρούσης μου μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου· ἂν δὲν προαποθάνωσι, δύνανται νὰ τὰς λάβωσιν οἱ κληρονόμοι των.

55. Ἀφίνω διὰ μίαν καὶ μόνον φορὰν εἰς τὴν Ἀγγελικὴν, Καλούσω, Σάναν, θυγατέρας τῆς Οἰκονόμαινας, (ἡ τελευταία Σάνα εἶναι σύζυγος τοῦ Κωνσταντῆ Φακίδη), ἀνὰ δραχ. ἑκατὸν εἰς ἑκάστην, τὸ ὅλον δραχ., τριακοσίας, τὰς ὁποίας, θέλουν λάβει μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου. Εἰς αὐτάς ἕκαμα ἔτι ζῶν καὶ ἄλλας εὐεργεσίας· ἂν αὗται προαποθάνωσι, δύνανται νὰ τὰς λάβωσιν οἱ κληρονόμοι των.

56. Ἀφίνω διὰ μίαν καὶ μόνον φορὰν 100 δραχμὰς ἑκατὸν (ἑκατὸν) εἰς τὴν εἰς τὸ χωρίον Σοποτσέλιον εὐρισκομένην Ἀγγελικὴν ἐξαδέλφην μου· θέλει τὰς λάβει μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστάς τῆς διαθήκης μου. Ἀφίνω προσέτι εἰς μίαν ἄλλην ἀδελφὴ τῆς Ἀγγελικῆς εὐρισκομένην εἰς χωρίον Τσερβάριον, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα δὲν ἐνθυμοῦμαι, δραχ. ἑκατὸν, τὰς ὁποίας θέλει λάβει μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστάς τῆς παρούσης μου· εἰς ἀμφοτέρας αὐτάς ζῶν ἔτι ἕκαμα καὶ ἄλλας εὐεργεσίας· ἂν αὗται προαποθάνωσι, δύνανται νὰ τὰς λάβωσιν οἱ κληρονόμοι των.

57. Ἀφίνω διὰ μίαν καὶ μόνην φορὰν εἰς τὰ τέκνα τῆς ἀποβιωσάσης πρώτης ἐξαδέλφης μου Ζωΐτσας Ντανομάνθαινας, δραχμὰς διακοσίας, τὰς ὁποίας θέλω νὰ

ἀπολαύσωσι μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου, λαμβάνοντα αὐτὰς ἀπὸ τοὺς ἀκτελεστάς τῆς παρούσης μου· θέλουν τὰς λάβει οἱ κληρονόμοι τῆς.

58. Ὅσοι συγγενεῖς ἀποδείξουν ὅτι εἶναι δεῦτεροι ἐξάδελφοι ἢ δεῦτεραι ἐξαδέλφαι, θέλουν λάβει ἑκατὸν δραχ. ἕκαστος διὰ μίαν καὶ μόνην φοράν. Ἄν δὲ παρουσιασθῶσιν πλέον τῶν ἕξ τοιοῦτων συγγενῶν, θέλω ὥστε πέντε μόνον νὰ λάβωσιν, οἱ δὲ ἄλλοι δὲν πρέπει νὰ λάβωσι τὸ παραμικρὸν, διότι δὲν ἐνθυμοῦμαι τὰ ὀνόματά των.

59. Ἀφίνω καὶ θέλω νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀποβιώσεώς μου ὑπηρέτας δραχμὰς ἑκατὸν εἰς ἕκαστον.

60. Ἐπειδὴ εἰς τοὺς ἄλλους ὑπάρχοντας τυχὸν συγγενεῖς ἕκαμα ζῶν ἔτι διάφορα εὐεργετήματα, ἀποκλείω αὐτοὺς πάσης ἄλλης ἀπαιτήσεως καὶ θέλω νὰ μὴ λάβωσιν οὐδὲ ὀβολόν.

Τὰ εἰρημένα εἰς τὰ ἄρθρα 52 ἕως 59 κληροδοτήματα θέλουν δοθῆ εἰς τοὺς ὀνομασθέντας συγγενεῖς μου, ἢ εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, διὰ τῶν ἐκτελεστῶν, τῆς παρούσης διαθήκης μου, οἱ ὅποιοι ἐκτελεσταὶ ὀφείλουν νὰ ζητῶσιν, ἀπὸ τοὺς ὀνομασθέντας συγγενεῖς μου, ἀποδεικτικὸν τοῦ προϊσταμένου τῆς πατρίδος των, βεβαιῶνον τὸ ὄνομα τὸ ἐπώνυμον καὶ τὸν πρὸς ἐμὲ βαθμὸν τῆς συγγενείας των· αὐτὸ δὲ τὸ ἀποδεικτικὸν νὰ εἶναι προσεπιβεβαιωμένον ἀπὸ τὸν ἐκεῖσε Ἀρχιερέα. Τὸ ἀποδεικτικὸν αὐτὸ δύναται νὰ διευθύνωσιν εἰς τοὺς ἐκτελεστάς τῆς διαθήκης μου καὶ διὰ πληρεξουσίου των τακτικῶς ἀνεγνωρισμένου· ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀπόκειται εἰς τὴν φρόνησιν καὶ ἀρετὴν τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης μου νὰ δώσωσι τὰ ἀφεθέντα κληροδοτήματα, ὅταν βεβαιωθῶσι προσηκόντως περὶ τῆς ταυτότητος τῶν ὀνομασθέντων εἰς αὐτὰ προσώπων.

61. Θέλω καὶ διαταράττω, ὥστε οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς παρούσης μου διαθήκης νὰ δίδωσι κατ' ἔτος εἰς τοὺς ἐφόρους (ἢ τοὺς διὰ τακτικοῦ πληρεξουσίου ἀντιπροσωπεύοντας τοὺς ἐφόρους) τῆς ἐν τῇ πατρίδι μου Μονοδενδρίῳ σχολῆς δραχμὰς δύο χιλιάδας, ἤτοι δραχ. 2000, διὰ νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς διατήρησιν καὶ αὔξησιν τῆς σχολῆς ὡς κατὰστημα τῆς σχολῆς ταύτης προσδιώρισα, ζῶν ἔτι, τὴν ἐν Μονοδενδρίῳ οἰκίαν μου, ἢ ὅποια, φροντίσι καὶ ἐξόδοις ἐμοῦ αὐτοῦ, μετερρυθμίσθη ἐπὶ τὸ καταλλήλοτερον· ἐπίσης ζῶν ἔτι ἐπροίκισα τὴν σχολὴν ταύτην μὲ διάφορα βιβλία, τὰ ὅποια κατὰ καιροὺς ἀπέστειλα καὶ μὲ πέντε ἐργαστήρια καὶ ὑπόγειον εὕρισκόμενα εἰς Ἰάσιον, κατὰ τὰ σταλέντα ἤδη δικαιογράφα μου εἰς τοὺς ἐφόρους τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος, σχολῆς· θέλω δὲ καὶ διατάττω, ὥστε οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς παρούσης διαθήκης μου νὰ χορηγῶσι κατ' ἔτος τὴν εἰρημένην εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ποσότητα, ἀφοῦ προηγουμένως λάβωσι τακτικὸν καὶ μὲ ἀποδεικτικὰ συνοδευόμενον τὸν λογαριασμὸν τῆς χρήσεως τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν, καὶ τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἐργαστηρίων· δὲν πρέπει δὲ νὰ δίδωδιν οὔτε ὀβολὸν τὸ ἐπόμενον ἔτος, ἂν δὲ λάβωσιν αὐτὸν τὸν λογαριασμὸν. Ἄν δὲ ἐκ τοῦ ἰσολογισμοῦ τούτου φανῆ περίσσευμά τι, θέλω νὰ κρατῆται ἐκ τῆς τοῦ ἐπομένου ἔτους ἐπιχορηγήσεως, τούτέστι τὴν ποσότητα, ὅση ἐπερίσσευσε τὸ προηγούμενον, καὶ οὕτως ἐφεξῆς. Τὸν ἰσολογισμὸν αὐτὸν θέλουν ὑποβάλλει οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς παρούσης διαθήκης μου εἰς τὴν ἀρχὴν, περὶ ἧς γίνεται λόγος εἰς τὸ κεφάλαιον 92 τῆς παρούσης, περιμένοντες τακτικὴν ἔγκρισιν· ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν φρόνησιν τῶν ἐφόρων τῆς σχολῆς τοῦ Μονοδενδρίου νὰ στέλλωσιν ἐγκαίρως τὸν ἰσολογισμὸν καὶ τὰ ἀποδεικτικά, φέροντα ἐπικυρωμένην παρὰ τοῦ ἐπιτοπίου Ἑλληνικοῦ Προξένου τὴν ὑπογραφήν των, διὰ νὰ μὴ συμβαίνωσι βραδύτητες. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ ἔγραψα, κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1835, εἰς τοὺς προεστῶτας τοῦ χωρίου Μονοδενδρίου, ὡς φαίνεται εἰς τὸ προσηρτημένον γράμμα μου. (α)

(α) Παράβαλε δὲ τὸν μετὰ τὴν διαθήκην κωδῆκελον τῆς 29 Μαΐου 1841 — (Σημ. Ν.Ι.)

## ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

62. Τούτων οὕτω διαταχθέντων, δηλοποιῶ, ὅτι ὁ σκοπός, ἡ θέλησις καὶ ἡ ἀπόφασίς μου εἶναι, ὥστε ἡ λοιπὴ περιουσία μου, κινητὴ τε καὶ ἀκίνητος, νά χρησιμεύσῃ πρὸς σύστασιν καὶ διατήρησιν μιᾶς Ἑκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

Ἐπομένως — α') ὅλα τὰ ἀκίνητα κτήματά μου, περί ὧν γίνεται λόγος εἰς τὰ ἄρθρα 9 ἕως 47 τῆς παρούσης διαθήκης μου, ἀφιερώνονται εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην. — β') ὅλα τὰ μετρητὰ χρήματα, περί ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρ. 1 ἕως 8 τῆς παρούσης μου, ἀφιερώνονται εἰς τὴν ἰδίαν Σχολὴν. — γ') τὸ ἐκπληστηρίασμα ὅλων τῶν κινητῶν πραγμάτων, ὅσα εὐρεθῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν μου μετὰ τὸν θάνατόν μου, ἀφιερώνεται εἰς τὴν ἰδίαν Σχολὴν. — δ') ὅλα τὰ μετρητὰ χρήματα, ὅσα εὐρεθῶσι, κατὰ τὸν θάνατόν μου, παρ' ἐμοῦ ἀφιερώνονται εἰς τὴν ἰδίαν Σχολὴν. — ε') ὅλη ἡ ποσότης τῶν χρημάτων, τὰ ὅποια θέλουν εἰσπραχθῆ ἔκ τόκων καὶ ἐνοικίων μέχρι τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς, ἀφιερώνονται εἰς τὴν αὐτὴν Σχολὴν. — στ') Ἐπίσης ἀφιερώνω εἰς τὸ κατὰ τὴν Ἑκκλ. Σχολῆς μίαν εἰκόνα εἰς σχῆμα βιβλίου, εἰς τὴν μίαν πλευρὰν τῆς ὁποίας εἶναι ἐξωγραφισμένη ἡ Ἁγία Τριάς, καὶ εἰς τὴν ἑτέραν πλευρὰν τῆς ὁποίας εἶναι ἐξωγραφισμένη ἡ Ἁγία Τριάς, καὶ εἰς τὴν ἑτέραν πλευρὰν ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος μετὰ τοῦ Δεσποτοῦ Χριστοῦ, κύκλωθεν δὲ αὐτῆς εἶναι 32 χωρίσματα τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ μερικῶν ἁγίων, αἱ δὲ γύρωθεν τέσσαρες πλευραὶ εἶναι μὲ σειρὰς ἀργυροχρυσωμένας, καὶ εἰς τὸ σφάλισμα αὐτῆς εἶναι ἐπιγεγραμμένον τὸ ὄνομά μου. — ζ') ἐπίσης ἀφιερώνω εἰς τὴν Σχολὴν καὶ μίαν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Νικολάου, ὁμοίως τέσσαρας ἄλλας εἰκόνας, ἂν ζῶν ἐτι δὲν τὰς ἀφιερῶσω εἰς ἄλλο μέρος. — η') ἐπίσης ἀφιερώνω εἰς τὴν Σχολὴν ὅλα τὰ βιβλία μου, καὶ κάθε ἄλλο πρᾶγμα, τὸ ὅποτον εὐρεθῆ ἀνήκόν μοι.

63. Ὅλα τὰ ἀκίνητα καὶ κινητὰ κεφάλαια, περί ὧν γίνεται λόγος εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρ. 1 ἕως 47, θέλω καὶ διατάττω νά μένωσιν ἀπαραμείωτα· μόνον τὸ ἐξ αὐτῶν εἰσόδημα προσδιορίζεται διὰ τὰς ἀφεύκτους καὶ ἐπωφελεῖς ἀνάγκας τῆς Σχολῆς· ὅθεν παρακαλῶ τὴν διοίκησιν τῶν τῆς Σχολῆς πραγμάτων — α') νά φροντίξῃ νά λαμβάνῃ ἐν καιρῷ τῶ προσήκοντι τοὺς ἀνά ἐξ μῆνας δεδουλευμένους τόκους ἐκ τῆς Βασιλικῆς Τραπεζῆς τῶν ὀφλημάτων (ρούβλια 3600, τρεῖς χιλιάδες ἐξακόσια) κατὰ τὰ διαληφθέντα γραμματῖα· — β') τὰ κατὰ καιροὺς ἐκκαθαριζόμενα κέρδη τῶν εἰρημένων τριῶν ἄκτιστων τῆς Ῥωσικῆς Ἀμερικανικῆς ἑταιρίας· — γ') τοὺς ἄλλους τόκους καὶ ἐνοίκια κτλ.

Θέλω καὶ διατάττω, ὥστε οἱ τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 2 τῆς παρούσης μου ἀναφερομένων χρημάτων τόκοι, ὅσοι ἤθελαν ὀφείλεσθαι κατὰ τὴν ἀποβίωσίν μου, καθὼς καὶ ὅσοι ἀνήκουσι μέχρι τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς, νά μὴ ἀφαιρεθῶσιν ἐκεῖθεν, ἀλλὰ ἐγκαίρως νά κεφαλαιώνωνται εἰς τὸ ἴδιον μέρος, τουτέστι νά δανείζωνται ἐν ὀνόματι τῆς Σχολῆς, διὰ νά χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ μέλλον οἱ τόκοι τῶν πρὸς διατήρησιν αὐτῆς.

64. Ὅλα τὰ ἀκίνητα τῆς Σχολῆς λογίζονται καὶ θέλω νά εἶναι ἀναπαλλοτριῶτα· τὸ Συμβούλιον ὅμως ὅλων τῶν Ἐκτελεστῶν δύναται νά γνωμοδοτήσῃ, ἂν ὑπάρχωσιν ἰσχυροὶ καὶ ἀνυπέβλητοι λόγοι, τὴν ἐκποίησιν ἀκινήτου τινός (α)· τὸ ἐκπληστηρίασμα δὲ αὐτοῦ, (ἢ γουν τὰ χρήματα τῆς πωλήσεως), πρέπει νά δανείζηται εἰς ἀσφαλές μέρος, καὶ τὸ κεφάλαιον νά μένη διὰ παντός ἀπαραμείωτον. Ἐπίσης τὰ χρηματικὰ κεφάλαια, περί ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρ. πρῶτον τῆς παρούσης μου, θέλω καὶ διατάττω νά εἶναι ἀμετακίνητα, νά μένωσιν εἰς τὸ ἴδιον μέρος διὰ παντός· μόνον ὁ τόκος τῶν προσδιορίζεται διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Σχολῆς.

Ἐπειδὴ ὁ πρὸς 4 εἰς τὰ ἑκατὸν διδόμενος παρά τοῦ ἐν Μόσχᾳ Βασιλικοῦ Ὁρφανοτροφείου ἐτήσιος τόκος δὲν εἶναι τόσον σημαντικός, ἢ δὲ ἐν αὐτῷ τῷ Ὁρφανοτροφείῳ κατατεθειμένη χρηματικὴ μου ποσότης εἶναι ἄνευ διορίας (περί αὐτῶν τῶν χρημάτων γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρ. δεύτερον τῆς παρούσης μου), διὰ τοῦτο ἐπιτρέπω εἰς τοὺς ἐκτελεστάς τῆς παρούσης μου νά μεταφέρωσιν αὐτὰ μόνον τὰ χρήματα



εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀνίσως συστηθῆ εἰς αὐτὴν Βασιλικὴ χρηματικὴ τράπεζα, θέλουσα νὰ δεχθῆ αὐτὰ ἐν λόγῳ αἰωνίου δανείου, καὶ νὰ πληρώνη ἕξ τοῖς ἑκατὸν ἐτήσιον τόκον. Ἀφίνω εἰς τὴν φρόνησιν τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης μου νὰ κρίνωσιν, ἂν ὑπάρχη ἢ ἀπαιτουμένη εἰς τὴν τράπεζαν ταύτην (ὀφέποτε συστηθῆ) ἀσφάλεια, καὶ νὰ μεταφέρωσιν τὰ χρήματα τότε μόνον, ὅταν ὑποσχεθῆ νὰ τὰ δεχθῆ πρὸς ἕξ τοῖς ἑκατὸν. Δανείζοντες ταῦτα, πρέπει νὰ λαμβάνωσιν, ἐν ὀνόματι τῆς ἡμετέρας, Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, γραμμάτιον.

Περὶ δὲ τῶν διαληφθεισῶν εἰς τὰ ἄρθρα 5, 6, 8, τῆς παρούσης μου ὁμολογιῶν τοῦ μακαρίτου Πρίγκιπος Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου καὶ Καποδίστρια, διὰ ρούβλ. 50.500, ἡμεῖς οἱ αὐτάδελφοι Ριζάριδες κατεβάλαμεν αὐτὴν τὴν ποσότητα ἐν λόγῳ δανείων διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς φιλάτης Ἑλλάδος ἐπιχειρημάτων, καὶ ἐπειδὴ συνετελέσθη τὸ μέγα ἔργον τῆς ἐλευθερώσεώς της, μένει ἤδη εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ θέλησιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἢ νὰ δεχθῆ τὸ εἰρημένον χρέος ἐν λόγῳ παντοτεινοῦ δανείου, καὶ, διὰ ψηφίσματός της, νὰ πληρώνηται ὁ νενομισμένος τόκος πρὸς βοήθειαν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ἢ νὰ δοθῆ εἰς τόπος ἀνάλογος τοῦ χρέους διὰ νὰ εἶναι παντοτεινὸν κτῆμα τῆς Σχολῆς, καὶ νὰ ἀπολαμβάνη τὸ ἕξ αὐτῆς εἰσόδημα.

65. Ὅσα μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ὄλων τῶν τῆς Σχολῆς ἀναγκῶν περισσεύουν ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τῆς Σχολῆς, καταθέτονται εἰς κεφάλαια, ἢ χρησιμεύουν πρὸς παραλαβὴν ἐτέρων ὑποτρόφων ἐκ τοῦ Ζαγορίου, φυλαττομένων τῶν διατυπώσεων 109 καὶ ἔπομ. τῆς παρούσης μου.

66. Διορίζω Ἐκτελεστὰς τῆς παρούσης μου τοὺς Χριστόδουλον Κλονάρην, Πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκ Ζαγορίου — Μισαήλ Ἀποστολίδην ἐκ Κρήτης, καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου, — Γεώργιον Σπανιολάκην, Γενικὸν Ταμίαν ἐκ Σμύρνης Γεώργιον Γεννάδιον, Καθηγητὴν ἐκ Ζαγορίου, — Θεόδωρον Ῥάλλον, ἔμπορον ἐκ Χίου, — Ἀθανάσιον Τσίνην, ἔμποροκτηματίαν ἐξ Ἰωαννίνων, Πέτρον Σκυλίτζην ἐκ Σμύρνης, κτηματίαν. — Γεώργιον Τησαμενόν, Διευθυντὴν τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Γραμματείας ἐκ Ζαγορίου, — Φίλιππον Ἰωάννου, καθηγητὴν ἐκ Θεσσαλίας, — Ἰωάννην Ἀναστασίου Κόνιαρην, κτηματίαν, ἐκ Ζαγορίου.

Τὰ μέλη τοῦ τριμελοῦς Συμβουλίου θέλουν λαμβάνει κατ' ἔτος τριακοσίας δραχμὰς ἕκαστον.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀκυρώνω ὀλοτελῶς τὸν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Πιτάρη Κωδῆκελλόν μου (α).

67. Παρακαλῶ αὐτοὺς νὰ καταγράψωσι, μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου, ὅλα τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου εὔρεθησόμενα κινητὰ πράγματα ἢ χρήματα παρόντος ἐνὸς Συμβολαιογράφου. Τὰ κινητὰ ταῦτα πράγματα παρακαλοῦνται νὰ πωλήσωσιν ἐπὶ δημοπρασίᾳ τὸ δὲ προῖον τῆς τιμῆς των νὰ τὸ δανείσωσιν ἀσφαλῶς, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὰς τῆς Σχολῆς ἀνάγκας. Τὰ δὲ κατὰ ἀποβίωσιν μου εὔρεθησόμενα ἐν τῇ οἰκίᾳ μου χρήματα, παρακαλῶ, ὡς τὸ ἄρθρ. 63, δεῦτερος παράγραφος, ὀρίζει εἰδικώτερον, νὰ τὰ δανείσωσιν.

68. Παρακαλῶ τοὺς ἰδίους τούτους Ἐκτελεστὰς μου νὰ φροντίσωσι περὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου, ὁ ὁποῖος, ἐπιθυμῶ νὰ γίνῃ με ἀπλούστατον καὶ χριστιανικὸν τρόπον. Τὸ σῶμά μου θέλω νὰ ἐνταφιασθῆ εἰς τὸ κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν Ἀμπελοκήπων, πλησίον τῶν Ἀνακτορίων, περιβόλιόν μου πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου παρακαλῶ τοὺς Ἐκτελεστὰς μου νὰ διανείμωσιν εἰς πτωχὰς οἰκογενείας χιλίας δραχμὰς.

69. Παρακαλῶ τοὺς ἰδίους αὐτοὺς Ἐπιμελητὰς νὰ πληρώσωσιν ὅσα χρέη τύχη νὰ ἔχω ἀποδεδειγμένα, λαμβάνοντες τακτικὰς περὶ τῆς ἐξοφλήσεως αὐτῶν ἀποδείξεις. Μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου, οἱ Ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης μου παρακαλοῦνται νὰ

(α). Ἴδὲ κατωτέρω ἄρθρ. 156 — (Σημ. Ν.Ι.)

ἀναθέσωσι τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης μου εἰς τὸν Κύριον Ν. Ἰωαννίδην, ἥδη Ἀντειαγγελέα παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις Πρωτοδίκαις, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ λάβῃ πρόνοιαν νὰ μεταφρασθῇ Γαλλιστί, καὶ ἀκολούθως νὰ τὴ δημοσιεύσῃ, διὰ τοῦ τύπου, Ἑλληνιστὶ καὶ Γαλλιστί, διανεμὼν αὐτὴν εἰς διάφορα πολίχνια τοῦ Ζαγορίου, εἰς Ἰωάννινα, εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος, εἰς Ῥωσσίαν, Μόσχαν, καὶ Νίσην καὶ Ὀδησσὸν πρὸ πάντων, καὶ ὅπου ἄλλοῦ τὸ καλέσῃ ἢ ἀνάγκῃ, βοηθούμενος, κατὰ τοῦτο, παρ' ὄλων τῶν Ἐκτελεστῶν, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ λάβωσι τὴν φροντίδα τῆς τυπώσεως καὶ διανομῆς, ἂν πέντε μῆνας, μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου δὲν τὴν δημοσιεύσῃ ὁ Ἰωαννίδης.

70. Ἀφοῦ ἐνεργήσῃ τὰ ἀνωτέρω 67 καὶ 68 τὸ σῶμα ὄλων τῶν Ἐκτελεστῶν μου, θέλω νὰ προβῶσιν ἀκολούθως εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου κτλ. ὡς διατάττουν τὰ ἄρθρ. 79 καὶ ἐπ. τῆς παρούσης, συμμορφούμενοι εἰς τὸ μέλλον πληρέστατα μὲ τὰ ἄρθρα αὐτῆς.

71. Ἡ Σχολὴ αὕτη θέλω καὶ διατάττω νὰ συστηθῇ καὶ διαμῆνῃ ἐν Ἀθήναις φέρουσα τὴν ἐπωνυμίαν ΜΑΝΘΟΥ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΙΖΑΡΙΔΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.

72. Σκοπὸς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ταύτης Σχολῆς εἶναι τὸ νὰ χορηγῇ εἰς νέους, ἔχοντας τὰς ἀπαιτούμενας προπαιδευτικὰς γνώσεις, τοιαῦτα διδακτικὰ μέσα, ὥστε εἰς διάστημα πέντε ἐτῶν νὰ εἶναι εἰς στάσιν νὰ ἐνδυθῶσι τὸ ἱερὸν σχῆμα τῆς Ἱερωσύνης, γινόμενοι Ἱερεῖς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς πενταετοῦς σπουδῆς.

Ἡ ἐν αὐτῇ τῇ Σχολῇ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ εἶναι πρὸ πάντων τοιαύτη, ὥστε νὰ συντελῇ καὶ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας.

73. Ὡς κατάστημα τῆς Σχολῆς ταύτης θέλω νὰ χρησιμεύσῃ ἢ πλησίον τῶν Ἀνακτορίων, κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν Ἀμπελοκήπων, κειμένη οἰκοδομὴ μου ὅπου εὑρίσκεται καὶ τερπνότατον, πρὸς διασχέδασιν τῶν φοιτητῶν, περιβόλιον, πρὸς διατήρησιν τοῦ ὁποῖου διατάττω νὰ ληφθῶσιν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, λαμβανομένης προνοίας καὶ περὶ τῆς ἐνοικιάσεώς του.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ οἰκοδομὴ αὕτη ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς πρὸς ἄλλον σκοπὸν, οἱ Ἐκτελεσταὶ τῆς παρούσης μου ὀφείλουσι νὰ τὴν ἐπαυξήσωσι, μεταρρυθμίζοντες αὐτὴν ἐπὶ τὸ καταλληλότερον· θέλει δὲ γίνεαι τοιαύτη ἐπισκευή, ἂν ἐγὼ ζῶν δὲν ἐνεργήσω ἢ διατάξω ἄλλως πως.

Εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο διατάττω καὶ θέλω νὰ γίνῃ ἐν παρεκκλήσιον ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Μεγαλομάρτυρος, ὅπου καθ' ἑκάστην καθημερινὴν νὰ προηγῆται τῆς διδασκαλίας προσευχῆ, τὰς δὲ Κυριακάς καὶ ἑορτὰς χρεωστοῦν οἱ μαθηταὶ νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὴν θεῖαν Λειτουργίαν.

Ἄν εἶναι δυνατόν, ἐπιθυμῶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παρεκκλήσιον τὸ πλησίον τοῦ εἰρημένου περιβολίου ὑπάρχον παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀφοῦ ἐπιδιορθωθῇ προσηκόντως.

Παρακαλῶ δὲ νὰ μνημονεύωνται ἐν αὐτῷ τὰ ὀνόματα ἡμῶν Μάνθου καὶ Γεωργίου Ριζάριδων μετὰ τῶν γονέων ἡμῶν. Εἶναι δὲ καλόν, ὥστε ὁ τῆς Κατηχέσεως διδάσκαλος νὰ εἶναι ἱερωμένος, διὰ νὰ ἱεουργῇ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ παρεκκλησίῳ.

74. Ἀφίνω εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος τὴν περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ἀναγκαιούτων εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην Καθηγητῶν πρόνοιαν. Παρακαλῶ μόνον νὰ ἐκλέγωνται ὡς Καθηγηταί, ἄνδρες, οἵτινες διαπρέπουσι διὰ τὴν παιδείαν αὐτῶν, καὶ διὰ τὴν ἠθικὴν των. Ἐγὼ θέλω μόνον, ὥστε νὰ διορισθῇ διὰ τὴν παράδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἢ τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας καὶ τῆς Κατηχέσεως, ὁ Ἱεροδιδάσκαλος Νεόφυτος Δόττος, συμπατριώτης τοῦ Νεοφύτου Δούκα, καὶ φίλος, λαμβάνων τὸ πολὺ ἑκατὸν πενήκοντα δραχ. κατὰ μῆνα. Χάριν οἰκονομίας, τοσοῦτον ἀναγκαῖας διὰ τὴν διάρκειαν τοῦ καταστήματος αὐτοῦ, εἶναι καλόν, ὥστε τινὲς

ἐκ τῶν διαπρεπόντων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ "Οθωνος Καθηγητῶν νὰ ἐπιφορτίζωνται τὴν παράδοσιν μαθημάτων τινός ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἤγουν ὅταν ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις διορίσῃ εἰς τὴν Σχολὴν μου Καθηγητάς τινάς ἐκ τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ θέλω, ὥστε οὗτοι νὰ λαμβάνωσι μὲν ἀντιμισθίαν τινά, ὅχι ὅμως ἀνωτέραν τῶν ἑκατὸν δραχμῶν κατὰ μῆνα· οἱ Καθηγηταὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι πλέον τῶν ἕξ. "Αν διορισθῶσι εἰς τὴν Σχολὴν μου καὶ Καθηγηταί, μὴ διδάσκοντες ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ "Οθωνος, οὗτοι δὲν πρέπει νὰ λάβωσι ποτέ πλέον τῶν διακοσίων δραχμῶν. Ὁ μισθὸς ἐκάστου Καθηγητοῦ προσδιορίζεται εἰς τὸ Δίπλωμα ἀντίγραφον τοῦ ὁποίου κοινοποιεῖται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Σχολῆς. "Αν τις τῶν Καθηγητῶν ἐνοικήσῃ εἰς τὸ κατάστημα τῆς Σχολῆς, πρέπει νὰ πληρῶνῃ τὸ νόμιμον ἐνοίκιον.

75. Παρακαλῶ τὸ Συμβούλιον τῆς Σχολῆς νὰ συνεννοῆται μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, διὰ νὰ συντάσσεται πρόγραμμα τῶν καθ' ἑκάστην ἐξαμηνίαν παραδοθησομένων μαθημάτων· τὸ πρόγραμμα αὐτό, ἐγκριθέν παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας, θέλει δημοιεύεσθαι διὰ τινος ἐφημερίδος καὶ προσαρτᾶσθαι εἰς τὸ κατάστημα.

76. Παρακαλῶ τὸ Συμβούλιον τῆς Σχολῆς νὰ συνεννοῆται μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείαν διὰ νὰ κανονισθῶσι τὰ ἐν τῇ Σχολῇ μου παραδοθησόμενα μαθήματα· ἐγὼ δὲ θέλω νὰ διδάσκωνται πρὸ πάντων τὰ ἀκόλουθα.

- α') Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα
- β') Ἡ Λατινικὴ γλῶσσα
- γ') Ἡ Γεωγραφία
- δ') Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ καὶ Ἱερὰ Ἱστορία
- ε') Ἡ Κοσμικὴ Ἱστορία
- ς') Τὰ Μαθηματικά
- η') Ἡ Θεολογία καθ' ὅλους τοὺς κλάδους αὐτῆς
- η') Ἡ Μουσικὴ, καὶ
- θ') Πρὸ πάντων ἡ Κατήχησις, καὶ Ῥητορικὴ, καὶ Ἑβραϊκὴ γλῶσσα.

77. Παρακαλῶ τὸ Συμβούλιον τῆς Σχολῆς μου νὰ προκαλέσῃ Νόμον παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, κανονίζοντα.

- α') Τὴν πειθαρχίαν μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς.
- β') Τὰ χρέη τῶν μαθητῶν, τόσον πρὸς ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἠθικότητα αὐτῶν, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο σπουδαίαν εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον.
- γ') Τὸν βαθμὸν καὶ τὴν τιμητικὴν δασημασίαν, ἣν δύναται ἡ Σχολὴ νὰ ἀπονέμῃ εἰς τοὺς Φοιτητάς.
- δ') Τὴν ἐπὶ τὸ σεμνοπρεπέστερον εἰς τοὺς πρὸς Ἱερωσύνην ἀποβλέποντας μαθητάς τῆς Σχολῆς μου στολὴν κτλ.

ε') Τὰς ἐορτασίμους ἡμέρας.

78. Παρακαλῶ τὰ δύο Συμβούλια τῆς Σχολῆς νὰ κινήσωσι πάντα λίθον (ἂν ἐγὼ ζῶν δὲν τὸ κατορθώσω) διὰ νὰ ἐνδύσῃ ὁ Βασιλεὺς, ὥστε ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ νὰ διδάσκωνται ὅσοι σκοπεύουσι νὰ ἐνδυθῶσιν Ἱερωσύνης ἔνδυμα καὶ νὰ μὴ εἶναι δεκτοὶ πρὸς Ἱερωσύνην, εἰμὴ ὅσοι ἔχουν τακτικὰ ἀποδεικτικὰ περὶ τῆς ἐν αὐτῇ σπουδῆς τῶν.

79. Ἡ Διοίκησις τῶν τῆς Σχολῆς πραγμάτων ἀνατίθεται ἐν γένει εἰς ἓν δεκαμελές, ἢ Πρῶτον Συμβούλιον, τοὔτέστιν εἰς τοὺς κ.κ. τοὺς ὁποίους ὀνόμασα ἤδη Ἐκτελεστάς τῆς παρούσης μου, φυλαττομένων τῶν ἀκολούθων διατυπώσεων (α).

(α). Ἴδε ἄρθρα 66 καὶ 156 — (Σημ. Ν.Ι.)

80. Ἐξ αὐτῶν τῶν δέκα συγκροτεῖται ἓν Τριμελὲς ἢ Δεύτερον Συμβούλιον καὶ εἰς Ταμίαις.

81. Τὸ τριμελὲς τοῦτο ἢ Δεύτερον Συμβούλιον ἐκλέγεται κατὰ τριετίαν προτιμομένων τὴν πρώτην τριετίαν ἐκείνων, ὧν τὰ ὀνόματα προηγούνται εἰς τὴν παρούσαν, τὴν δευτέραν τῶν ἐπομένων τριῶν, καὶ οὕτως ἐφεξῆς, γενομένης ἀνανεώσεως.

82. Ὁ Ταμίαις ἐκλέγεται ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Δεκαμελοῦς Συμβουλίου κατὰ πλειονοψηφίαν ἐκλεχθεὶς δὲ δὲν ἔχει ψῆφον μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεώς του.

Ἄν ὁ ἐκλεχθεὶς ἐκ τοῦ Δεκαμελοῦς Συμβουλίου Ταμίαις δὲν προσφέρῃ τὴν ἀπαιτούμενην ἐγγύησιν ἐκλέγεται ξένος τις, ὅστις λαμβάνει 50 — 70 δραχμῶν ἀντιμισθίαν κατὰ μῆνα· ὁ αὐτὸς μισθὸς χορηγεῖται εἰς πᾶν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἐπιφορτίζεσθαι καθήκοντα Ταμίου. Ἄν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν τοῦ Ταμίου συμβῇ ἰσοψηφία, θέλω ὥστε ἡ ψῆφος τοῦ τελευταίου μέλους τοῦ Δεκαμελοῦς Συμβουλίου νὰ μὴ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν. Ἐπίσης θέλω ὥστε, ὅταν ἐκλεχθῇ ὡς Ταμίαις ἄλλος παρὰ τοὺς ἐκτελεστάς, τὸ τελευταῖον μέλος τοῦ Δεκαμελοῦς Συμβουλίου νὰ μὴ ψηφοφορῇ εἰς τὰς διασκέψεις τούτου, ἐνόσω δὲν ἐκλεχθῇ Ταμίαις τις ἐκ τοῦ ἰδίου σώματος. Ἡ ἐκλογή τοῦ Ταμίου γίνεται κατ' ἔτος, δύναται ὅμως τὸ αὐτὸ πρόσωπον νὰ ἐκλεχθῇ ἐκ νέου, ἂν εὐδοκιμήσῃ ὁσάκις δὲ συμπίπτῃ νὰ γίνῃ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡ ἐκλογή τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου καὶ τοῦ Ταμίου, οὗτος ἐκλέγεται πρὸ τοῦ σχηματισμοῦ ἐκείνου.

83. Το Τριμελὲς ἢ Δεύτερον Συμβούλιον ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ παραλαμβάνῃ κατ' ἀρέσκειαν, ἓνα τῶν ὑποτρόφων τῆς Πατρίδος μου ὡς γραμματέα, χορηγοῦν αὐτῷ, διὰ τὴν ἔκτακτον αὐτῆν ἐργασίαν του, δέκα δραχμ. κατὰ μῆνα περιπλέον τῆς τακτικῆς συντάξεως.

84. Ἡ σύσκεψις καὶ ἡ γνωμοδότησις τοῦ Πρώτου Συμβουλίου ἀπαιτεῖται, ὁσάκις πρόκειται λόγος.

α') Περὶ τοῦ κατὰ ψηφοφορίαν ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τῶν τακτικῶν ἐξόδων τοῦ καταστήματος, καὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐκτάκτου δαπάνης.

β') Περὶ τοῦ κατὰ ψηφοφορίαν προϋπολογισμοῦ τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων εἰσπράξεων τοῦ καταστήματος.

γ') Περὶ ἐξετάσεως καὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν τοῦ καταστήματος· ἔτι δὲ καὶ περὶ ἐλέγχου τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ταμίου.

δ') Περὶ ἐκποιήσεως ἀκινήτου τινος κτήματος τῆς Σχολῆς.

ε') Περὶ προβλέψεως διατάξεων, περὶ ὧν σιωπᾶ ἡ παρούσα μου.

ς') Περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἀκινήτων κτημάτων εἰς τὴν περίπτωσιν, περὶ ἧς προβλέπει ὁ ὄγδος παράγραφος τοῦ ἐπομένου ἄρθρου.

ζ') Περὶ τῆς μονογραφῆς τῶν εἰς τὴν σχολὴν κρατουμένων βιβλίων, εἰς τὸ τέλος τῶν ὁποίων ὑπογράφεται ὅλον τὸ σῶμα τοῦ πρώτου Συμβουλίου.

η') Περὶ παραδοχῆς ἢ τροπολογήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, περὶ οὗ γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρ. 61 τῆς παρούσης μου.

θ') Περὶ ἐπισκευῶν τοῦ καταστήματος.

ι') Περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ταμίου, ὡς καὶ περὶ τῆς μισθοδοσίας του.

ια') Περὶ διαφορᾶς ἀναγομένης εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ περὶ διορισμοῦ συνηγόρου.

ιβ') Περὶ δανείων, δοθησομένων ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ καταστήματος.

ιγ') Περὶ συγκαταβάσεως εἰς πληρωμὰς καὶ περὶ χορηγήσεως, ἀμοιβῶν, περὶ ὧν προνοεῖ τὸ ἄρθρ. 117 τῆς παρούσης μου.

ιδ') Περὶ τῆς ψηφοφορίας τῶν ἐκ τῆς πατρίδος μου ὑποτρόφων, ὡς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρ. 112 τῆς παρούσης μου.

85. "Αν τις ἐκ τῶν δέκα ἐκτελεστῶν ἀποβιώσῃ, οἱ ἐπιζῶντες ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγωσιν ἕτερον πρὸς ἀντικατάστασιν, θηρεύοντες τίμιον καὶ ἱκανὸν ἄνθρωπον, καὶ κοινοποιοῦντες, διὰ τινος Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην (α).

Ἐκλεχθεὶς λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ἐκλιπόντος. Ἡ ἐκλογή γίνεται οὕτω τὰ ἐναπολειφθέντα μέλη ἐκλέγουσιν τρία πρόσωπα, καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος προσδιορίζει ἐν ἑξ αὐτῶν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐκλιπόντος.

86. Ἡ παρουσία πέντε μελῶν τοῦ πρώτου Συμβουλίου ἀρκεῖ πρὸς διάσχεψιν, ὅταν ἀνυπερέβλητα ἐμπόδια καθιστῶσιν ἀδύνατον τὴν ἐμφάνισιν ὄλων (β).

87. Τὸ Τριμελὲς ἢ Δεύτερον Συμβούλιον (γ) ἔχει τὰ ἐξῆς καθήκοντα.

α') Ἐπαγρυπνεῖ τὴν πρόοδον καὶ ἐπιμελεῖται τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς.

β') Συγκαλεῖ τὸ Πρῶτον Συμβούλιον, ὅταν ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσῃ,

γ') Κοινοποιεῖ εἰς τὸ Πρῶτον Συμβούλιον πᾶν ὅ,τι γνωρίζει ὡς διαφέρον καὶ ἄξιον γνωστοποιήσεως, ἐκθέτει τὰ προκείμενα εἰς σκέψιν, διευθύνει τὰ προκείμενα εἰς σκέψιν καὶ διευθύνει τὰς ψηφοφορίας.

δ') Ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Πρώτου Συμβουλίου· ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα περὶ τῶν τῆς Σχολῆς χρημάτων καὶ πραγμάτων, καθὼς καὶ πᾶν ἔνταλμα χρηματικόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ.

ε') Κρατεῖ τὴν ἀνταπόκρισιν μὲ ὄν τινα τὸ καλέσῃ ἢ ἀνάγκη, καὶ μὲ τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ μὲ τὴν Κυβέρνησιν θέλει γίνεσθαι πρὸς μόνην τὴν Γραμματεῖαν τὴν ἐπὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, τῆς ὁποίας τὴν συναίνεσιν θέλει ζητεῖ εἰς τὰ χρήζοντα συναινέσεως ἀπὸ μέρους τῆς ἐξουσίας. Τοιαῦτα δὲ λογίζονται ἐκεῖνα τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὸ Συμβούλιον ἀφ' ἑαυτοῦ κατὰ τοὺς νόμους, πρὸς τὸν σκοπὸν του, χωρὶς τῆς βοηθείας ἢ τῆς διαταγῆς τῆς Κυβερνήσεως, ὡς καὶ τὰ ἀντικείμενα, περὶ ὧν προβλέπουσιν αἱ διατάξεις μου.

ς') Φροντίζει περὶ τῆς προμηθεύσεως τῶν εἰς τὴν σχολὴν ἀναγκαίων, ἔχον περὶ ὄλον τούτων βιβλίον ἀπογραφῆς (δ).

ζ') Πληροφορεῖται, ἂν νομίση ἀναγκαῖον, περὶ τῆς μηνιαίας καταστάσεως τοῦ Ταμείου, ἐξετάζει καὶ ἀποφασίζει τοὺς μηνιαίους προϋπολογισμοὺς τῶν τακτικῶν ἐξόδων, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὸν ἐνιαύσιον, καὶ κρατεῖ ἀκριβεῖς λογαριασμοὺς περὶ ὄλων τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

η') Φροντίζει περὶ τῆς ἀσφαλοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἀκινήτων κτημάτων τῆς σχολῆς, συντάττον ἐπίσημα συμβόλαια περὶ τῆς ἐνοικιάσεως. Ἡ ἐνοικίασις γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἂν δὲ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, συγκαλεῖται τὸ Πρῶτον Συμβούλιον διὰ νὰ ἀποφασίσῃ (ε).

θ') Φροντίζει περὶ τῆς ἐγκαίρου εἰσπράξεως τῶν ἐνοικίων καὶ τόκων, ἐκδίδον τὰ περὶ τῆς εἰσπράξεως ἔγγραφα (στ).

(α). Ἴδε ἄρθρον 156 — (Σημ. Ν.Ι.)

(β). Ἄν δὲ δὲν εὐρεθῶσιν οὐδὲ πέντε μέλη; Ἴδε ἄρθρ. 149. Τὸ δὲ ἄρθρ. 145 ὀρίζει ποῖον καλεῖται Πρῶτον Συμβούλιον, ὡς καὶ τὸ 84 ὀρίζει ποῖα τὰ καθήκοντά του — (Σημ. Ν.Ι.).

(γ). Ποῖον καλεῖται οὕτως; ἄρθρ. 145 — Συγκροτεῖται κατὰ τριετίαν, καὶ πῶς; ἄρθρ. 70, 80, καὶ 81. Ἐχει γραμμ. ἄρθρ. 84. — Μισθοδοσία του, ἄρθρ. 66 — Λαμβάνει λογαριασμὸν ἀπὸ τὸν οἰκονόμον. Διαφωνίας δ' οὔσης; ἴδε ἄρθρ. 163, ἐδ ζ'. — (Σημ. Ν.Ι.)

(δ). Ἴδε τὰ ἄρθρ. 90, 126 — (Σημ. Ν.Ι.)

(ε). Εἰς τὸ ἐδάφιον αὐτὸ ἀναφέρεται τὸ ἐδ. στ' τοῦ ἄρθρου 83 τῆς παρούσης — (Σημ. Ν.Ι.)

(στ). Συνδύασ. ἄρθρ. 88 ἐδ. α' — (Σημ. Ν.Ι.)

ι') Φροντίζει περί τῆς παραλαβῆς τῶν εἰς χρήματα, βιβλία, κλπ. δωρημάτων, διαθέτον αὐτὰ κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ δωρητοῦ. Αἱ δωρεαὶ ἐγγράφονται εἰς βιβλίον τῆς ἀπογραφῆς (α).

ια') Φροντίζει νὰ φυλάττηται προσηρτημένον εἰς τὰ δωμάτια τῆς Σχολῆς ἀπόσπασμα τοῦ ἄρθρου 79 καὶ ἐπ. τῆς παρούσης μου, καὶ τὸ πρόγραμμα τὸ περί τῶν μαθημάτων.

ιβ') Ἔχει σφραγίδα φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ Σταυρόν, γύρωθεν δὲ τὰς λέξεις, ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣ. ΡΙΖΑΡΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ.

ιγ') Κρατεῖ τὸ βιβλίον τῶν ἀπογραφῶν καὶ τὸ ὄνοματολόγιον τῶν ὑποτρόφων, καὶ καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.

87. Ὄταν συμβῆ προσωρινὸν τι κώλυμα εἰς κανὲν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Τριμελοῦς ἢ Δευτέρου Συμβουλίου, παραλαμβάνεται, μέχρι τῆς ἐπανόδου του, ἐκεῖνο ἐκ τῶν ἄλλων μελῶν, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἔρχεται κατόπιν.

#### ΤΑΜΙΑΣ (β)

88. Καθήκοντα τοῦ Ταμίου εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

α') Ἐνεργεῖ τὰς συνάξεις τῶν ἐνοικίων καὶ τόκων, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐκδιδόμενα γραμματῖα· δὲν ἔχει δὲ νὰ κάμη ἄλλας εἰσπράξεις εἰμὴ ὅσας διαταχθῆ ἀπὸ τὸ Συμβούλιον (γ).

β') Ἐξοφλεῖ τὰ ἐντάλματα τῆς πληρωμῆς. Πᾶσα δὲ πληρωμὴ γενομένη ἄνευ ἐντάλματος εἶναι εἰς βάρος του.

γ') Κρατεῖ ἰσολογισμὸν τῶν συνάξεων καὶ πληρωμῶν· κρατεῖ ἡμερολόγιον (journal) παριστάνον ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν ὅ,τι λαμβάνει ἢ πληρώνει ἐφ' ὀποιοδήποτε λόγῳ.

δ') Διευθύνει εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς ἀντίγραφον τοῦ ἰσολογισμοῦ εἰς τὸ Συμβούλιον τὸ Τριμελές.

ε') Εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν διαχείρισιν καὶ, ἔνεκα τούτου, προσφέρει κτηματικὴν ἐγγύησιν ὄχι κατωτέραν τῶν εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν. Ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου κτήματος ἐγγράφεται ὑποθήκη, τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται ἡ διαγραφή μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς ληψοδοσίας, ὡς εἰδικώτερον ὀρίζει ἡ διάταξις 97 τῆς παρούσης μου.

ς') Ἔχει σφραγίδα φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ Σταυρόν κύκλωθεν δὲ τὰς λέξεις: Ταμίας τῆς Ἐκκλ. Ριζαρίου Σχολῆς.

#### ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ (δ)

89. Ὁ Γραμματεὺς ἔχει τὰ ἐξῆς καθήκοντα.

α') Προσυπογράφει εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου.

β') Προετοιμάζει τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου.

γ') Κρατεῖ τὸ βιβλίον τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων.

90. Τὰ βιβλία τῆς Σχολῆς πρέπει νὰ εἶναι ἠριθμημένα καὶ μονογραφημένα

(α). Μέχρι τοῦδε δύο τινὰ εἶναι σημειωτέα ὡς πρὸς τοῦτο· τὸ μὲν, περί τῶν 12 χιλ. δραχμῶν, ἃς ἀφιέρωσεν εἰς τὴν Σχολὴν ὁ ἐντιμότητος κ. Κομιζόπουλος, ἵνα σπουδάξῃ εἰς ὑπότροφος· τὸ δὲ, περί τόπου τινός, τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἐδώρησεν εἰς τὴν Σχολὴν, παρακείμενον εἰς τὸ κατάστημά της. — (Σημ. Ν.Ι.).

(β). Περί ἐκλογῆς τοῦ ἄρθρου 80, 82, 84, ἐδ. 10. — Δὲν ἔχει ψῆφον. ἄρθρ. 82' 145. — Ἀντιμισθία του· ἄρθρ. 82, 84, ἐδ. 10. — (Σημ. Ν.Ι.).

(γ). Παράβαλε ἄρθρον 87, ἐδ. θ'. — (Σημ. Ν.Ι.).

(δ). Περί τῆς ἐκλογῆς καὶ μισθοδοσίας του, ἴδε ἄρθρον 83, — (Σημ. Ν.Ι.).

εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ καὶ τὸ τέλος αὐτῶν συντάσσεται ἔκθεσις, διαλαμβάνουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν σελίδων. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ὑπογράφεται παρὰ τῶν μελῶν τοῦ Πρώτου Συμβουλίου· τὰ φύλλα τοῦ ἡμερολογίου καὶ ὀνοματολογίου πρέπει νὰ ἦναι διαπερασμένα κατὰ τὴν κάτω ἄκρην μὲ κλωστήν, τῆς ὁποίας αἱ ἄκραι πρέπει νὰ ἦναι συνειλημμένα ἐν τῷ τέλει αὐτῶν ὑπὸ τὴν σφραγίδα τοῦ δευτέρου Συμβουλίου.

#### ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (α)

91. Συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 114 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, θέλω νὰ συντάττηται κατ' ἔτος προϋπολογισμός, ὅς τις θέλει ἐμπεριέχει διὰ τὸ ἐπόμενο ἔτος.

α') "Ὅλας τὰς σχολῆς εἰσπράξεις, τόσον τὰς σταθεράς, ὠρισμένας καὶ ἀορίστους, καθὼς καὶ τὰς μὴ σταθεράς.

β') "Ὅλας τὰς δαπάνας.

γ') "Ὅλα τὰ πρὸς ἀπάντησιν τῶν ἐξόδων συντελοῦντα μέσα.

92. Το καταστρωθησόμενον περὶ ἐξετάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ πρωτόκολλον πρέπει νὰ περιέχῃ τὴν αἰτιολογίαν διὰ πᾶσαν μερίδα, καὶ τυχούσης διχογνωμίας, νὰ ἀναφέρῃ τὰς διαφόρους γνώμας τῶν μὴ συμφωνούντων μὲ τὴν πλειοψηφίαν. Μετὰ ταῦτα, ὅτε ἐγκριθεῖς προϋπολογισμός, καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν συσκέψεων, διευθύνονται πρὸς τὴν ἀρμοδίαν Διοίκισιν, τοῦλάχιστον δύο μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διοικητικοῦ ἔτους.

93. Λαβοῦσα ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ τὸν προϋπολογισμὸν τὸν ἐξετάζει ἄνευ ἀναβολῆς, καὶ τὸν καθυποβάλλει μὲ τὰς γνωμοδοτήσεις τῆς εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἀρχήν, (συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 107 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου), ἥτις χρεωστεῖ νὰ δώσῃ τὴν ἐγκρισίν τῆς ἀνυπερθέτως, ἐάν δὲν εὕρῃ τίποτε, προσβάλλον τὰ συμφέροντα ἢ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ καταστήματος, ἢ καὶ αὐτῆς τῆς Ἐπικρατείας.

94. Ἐὰν ἀποποιηθῇ τὴν ἐγκρισίν πρέπει νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους· ἀλλ' εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκκαλῇ πρὸς τὴν προεστῶσαν Πολιτικὴν Ἀρχήν, ὡς τὸ ἄρθρ. 108 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου διατάττει.

95. Κατὰ τὸν ἐγκριθέντα προϋπολογισμὸν καὶ ἐντὸς τῶν ὅρων αὐτοῦ, διευθύνει τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον τὰ τοῦ καταστήματος, κατὰ τοὺς περὶ διαχειρίσεως κανόνας· ἐκδίδει δὲ πρὸς τὸν Ταμίαν διαταγὴν διὰ πᾶσαν μερίδα εἰσπράξεως καὶ δαπάνης. Το τριμελὲς δεύτερον Συμβούλιον δὲν ἔχει τὴν ἄδεια νὰ διατάξῃ δαπάνην, μὴ ἀναφερομένην ρητῶς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἐκτὸς μόνον ὅταν λάβῃ τὴν πληρεξουσιότητα, ἢ δευτέραν νόμιμον ἀπόφασιν τοῦ πρώτου Συμβουλίου· ἀλλ' εἰς τοιαύτην περίπτωσιν πρέπει νὰ ἐπισυναφθῇ εἰς πᾶσαν πληρωμὴν ἢ ἀπόφασιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας θεμελιούται, καὶ ἡ ἐγκρισὶς τῆς Α.Μ.

96. Ὁ ἐγκριθεὶς προϋπολογισμός δημοσιεύεται διὰ δύο Ἑλληνικῶν Ἐφημερίδων.

#### Α Π Ο Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Σ ( β )

97. Ὁ Ταμίαι τῆς Σχολῆς καταστρώνει τὸ πολὺ δύο μῆνας μετὰ παρέλευσιν τοῦ ἔτους τὸν λογαριασμὸν τοῦ καταστήματος, καὶ τὸν παραδίδει εἰς τὸ τριμελὲς ἢ δεύτερον Συμβούλιον. Εἰς τὸν λογαριασμὸν τούτον ἐκτίθενται ὅλα τὰ χρήματα, ἢ εἶδη, ἔξοδα καὶ ἔσοδα τοῦ καταστήματος.

98. Τὸ Τριμελὲς ἢ Δεύτερον Συμβούλιον ἐξετάζει αὐτὸν καὶ τὸν καθυποβάλλει εἰς τὸ πρῶτον Συμβούλιον· ἀφοῦ δὲ θεωρηθῇ καὶ παρὰ τούτου, καθυποβάλλεται

(α) Σύνταξις τοῦ ἐνιαυσίου προϋπολογισμοῦ, ἄρθρ. 84, —Τοῦ μηνιαίου, ἄρθρ. 87.— Τροπολογία τῶν περὶ τούτων διατάξεων· ἴδε ἄρθρ. 157.— (Σημ. Ν.Ι.).

(β). Ἴδε τὴν εἰς ἄρθρ. 91 ὑποσημείωσιν. — (Σημ. Ν.Ι.).

μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων παρατηρήσεων εἰς τὴν ἀρμόδιαν Ἀρχὴν πρὸς ἐπιθεώρησιν καὶ ἔγκρισιν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης γίνεται ἡ ἔκκλησις εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, κατὰ τὸν περὶ Δήμων Νόμον.

99. Ὁ Ἀπολογισμὸς οὗτος ἐγκριθεὶς δημοσιεύεται διὰ δύο Ἑλληνικῶν Ἐφημερίδων.

#### Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ο Ι

100. Θέλω καὶ διατάττω νὰ δίδωνται συντάξεις εἰς εἴκοσι νέους οἵτινες διὰ τοῦτο ὀνομάζονται ὑπότροφοι τῆς Σχολῆς καθ' ὀλόκληρον πενταετίαν· κατόπιν δὲ νὰ παραλαμβάνωνται ἄλλοι καὶ οὕτως ἐφεξῆς (α).

101. Οἱ δέκα ἐξ' αὐτῶν τῶν ὑποτρόφων οἱ ὅποιοι θέλουν ἐκλέγεσθαι ἐξ' οἰκογενειῶν τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδας, θέλουν λαμβάνει τριάκοντα δραχμὰς εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς ἐν διαστήματι πέντε ἐτῶν· ἂν τὰ ἐκ τῆς περιουσίας μου εἰσοδήματα τὸ ἐπιτρέψωσιν, ἢ δὲ σύνταξις τῶν 30 δραχμῶν δὲν φανῆ ἀρκούσα, ἢ Κυβέρνησις δύναται νὰ τὴν αὐξάνῃ μέχρι τῶν 40 δραχμῶν, εἰδοποιούσα περὶ τούτου τοὺς ἐκτελεστάς τῆς διαθήκης μου (β).

102. Συντάξεις δύνανται μόνον ἐκεῖνοι οἱ μαθηταὶ νὰ λάβωσιν, ὅσοι διήνυσαν τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον τῆς πατρίδος των, καὶ διεκρίθησαν εἰς τὴν σπουδῆν των, καὶ περιπλέον ὅσοι εἶναι ἄποροι, καὶ καθόλου ἀμέμπτου διαγωγῆς, καὶ ἀποφαίνονται ὅτι μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς σπουδῆς των θέλουν ἀναδεχθῆ Ἱερατικὸν ἐπάγγελμα· δίδεται δὲ ἡ προτίμησις εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἐχόντων ἰδιαιτέρας ἐκδουλεύσεις πρὸς τὴν πατρίδα πατέρων ἢ Ἱερέων.

103. Ὅστις θέλει νὰ παραδεχθῆ ὡς ὑπότροφος, πρέπει 4 ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διοικητικοῦ ἔτους, νὰ δώσῃ ἀμέσως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεῖαν τὴν αἴτησιν του, συνωδευμένων συγχρόνως καὶ μὲ τὰ ἀποδεικτικὰ τῆς σπουδῆς του, τῆς πενίας καὶ τῆς διαγωγῆς του, ἔπειτα καὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἐξετάσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τῆς πατρίδος του, καὶ νὰ ὑποσχεθῆ ἐν αὐτῇ συγχρόνως, ὅτι μετὰ τὴν τελείωσιν τῶν μαθημάτων του θέλει ἀφιερῶθῃ εἰς τὸ Ἱερατικὸν ἐπάγγελμα. Ἡ Γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, λαβοῦσα τὰς προτάσεις ταύτας, θέλει ὑποβάλλει εἰς τὴν Α. Μ. ὑποψηφίους πρὸς τὴν ἔγκρισιν· αἱ συντάξεις δὲ ὅλαι θέλουν ἐγκρίνεσθαι κατὰ πᾶν ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν, παρὰ τῶν ὑποτρόφων καθυποβληθησομένων εἰς τὴν Γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἀποδεικτικῶν τῶν ἐξετάσεων περὶ τῆς προόδου, τῆς σπουδῆς των, καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς των, διὰ νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ τὰς λαμβάνουν ἐκ νέου· ἂν ἀποβληθῶσιν, ἐπιστρέφουν τὰ δαπανηθέντα δι' αὐτούς.

104. Ἡ περὶ τῆς παραλαβῆς τῶν δέκα ὑποτρόφων ἔγκρισις τῆς Α. Μ. καὶ ἡ περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς συντάξεως ἀπόφασις τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας θέλω νὰ κοινοποιῶνται ὑπὸ ταύτης εἰς τὸ τριμελὲς ἢ δεύτερον Συμβούλιον πρὸς ὁδηγίαν του.

105. Ἡ σύνταξις ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας καταγραφῆ ὁ ὑπότροφος εἰς τὸ ὀνοματολόγιον. Ἐγγράφεται δὲ ἐν αὐτῷ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων του εἰς τὴν ἡμητέραν Σχολήν.

106. Ἐκαστος ἐκ τῶν δέκα αὐτῶν ὑποτρόφων οἵτινες ἔδοσαν τὴν ὑπόσχεσιν νὰ ἀκολουθήσωσι τὸ Ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, εἶναι ὑπόχρεος, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν μαθημάτων, ν' ἀναδεχθῆ τὸ Ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, χειροτονούμενος ὡς τοιοῦτος ἐντὸς

(α). Παραλαμβάνονται ἄλλοι; ἄρθρ. 65. — (Σημ. Ν.Ι.).

(β). Ἐτροποποιήθη ἐν μέρει, ἄρθρ. 161. ἐπ. — (Σημ. Ν.Ι.).



τῆς Ἑλλάδος· ἂν δὲν κάμωσι τοῦτο, ὀφείλουσαν νὰ ἐπιστρέψωσιν ὅλην τὴν χρηματικὴν βοήθειαν, τὴν ὁποίαν ἔλαβον κατὰ τὸ διάστημα τοῦ καιροῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐσπούδασαν ὡς ὑπότροφοι. Διὰ νὰ πραγματοποιηθῆται δὲ ἡ ἐπιστροφή αὕτη τῆς χρηματικῆς βοηθείας, διατάττω τὸ τριμελὲς ἢ δεύτερον Συμβούλιον νὰ λαμβάνῃ ἀποχρῶσαν πρόνοιαν (πρὶν χορηγήσῃ πολλοστὸν μέρος τῆς συντάξεως), ὥστε οἱ παραληφθέντες ὡς ὑπότροφοι νὰ δίδωσιν ἀνάλογον ἐγγύησιν εἰς κτήματα ἴδια ἢ ἄλλων, συναινούστων, ὅτι θέλουσαν ἐπιστρέφει τὴν χρηματικὴν βοήθειαν, ἂν τέσσαρα ἔτη, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς σπουδῆς των, δὲν ἀναδεχθῶσιν τὸ Ἱερατικὸν ἐπάγγελμα· ὅθεν πρέπει νὰ ἐγγράφηται ἐγκαίρως ὑποθήκη ἐπὶ τοῦ κτήματος.

107. Ἄν θέσις τις ἐκ τῶν δέκα αὐτῶν ὑποτρόφων ἐκκενωθῆ, ἢ ἀντικατάστασις θέλω νὰ γίνηται κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τῶν ἄρθρ. 100 καὶ ἐπόμενα.

108. Αἱ διατάξεις αὗται, περὶ ὧν ἔγινε λόγος εἰς τὰ ἄρθρ. 100 ἕως 107 τῆς παρούσης μου, δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τοὺς ἄλλους δέκα ὑπότροφους, περὶ ὧν διατάττω τὰ ἀκόλουθα.

109. Οἱ δέκα οὗτοι ὑπότροφοι θέλω νὰ κατὰγονται ἀπὸ τὸ Ζαγόρι, τὴν πολυπόθητον πατρίδα μου.

110. Ἐκάστη Κομόπολις τοῦ Ζαγορίου, ἀνεξαιρέτως, δύναται νὰ ἐκλέγῃ, διὰ κλήρου, ἓνα ἢ δύο τέκνα ἐκ τῶν ἐνδεεστέρων οἰκογενειῶν, συντάττουσα περὶ τούτου πράξιν, καὶ προτιμῶσα πάντοτε ἐκεῖνα, ὅσα, σκοπεύοντα νὰ ἀναδεχθῶσιν τὸ Ἱερατικὸν ἐπάγγελμα μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς εἰς τὴν ἡμετέραν Σχολὴν σπουδῆς των, ἀποδεικνύουσι δι' ἀποδεικτικῶν τῶν διδασκάλων των, ὅτι ἔχουσαν τὰς ἀναγκαῖας προεισαγωγικὰς γνώσεις, γινώσκοντες τοῦλάχιστον τὰ δύο μέρη τοῦ λόγου τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς, τὴν Ἀριθμητικὴν, καὶ, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, τὴν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν.

111. Οἱ παρὰ τῶν Κοινοτήτων τοῦ Ζαγορίου ἐκλεχθέντες ὀφείλουσαν νὰ διευθύνωσι πρὸς τοὺς Ἐκτελεστὰς τῆς διαθήκης μου, — α') ἀντίγραφον τῆς πράξεως τῆς Κοινοτήτος, ἥτις ἤθελε τ ο ὶ ς δ ι α λ ἔ ξ η ὡς ὑπότροφους. — β') τὰ πρωτότυπα, περὶ τῆς εὐφύιας καὶ ἐπιδόσεώς των εἰς τὰ μαθήματα, ἀποδεικτικὰ τῶν διδασκάλων των. Ἄμφοτερα τὰ ἀποδεικτικὰ πρέπει νὰ φέρωσιν ἐπικυρωμένας τὰς ὑπογραφὰς παρὰ τοῦ Μητροπολίτου τοῦ τόπου ἐκεῖνου· διευθύνονται δὲ εἰς τοὺς Ἐκτελεστὰς τῆς διαθήκης μου, δι' ὁποῦδήποτε μέσου πάντοτε πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους, οὐδέποτε δὲ τέσσαρας μῆνας ἀργότερα.

112. Τὸ πρῶτον ἐννεαμελὲς Συμβούλιον, λαβὼν τὰ ἀποδεικτικὰ ταῦτα, ὀφείλει κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα νὰ ρίπτῃ τὰ ὀνόματα τῶν στειλάντων τὰ ἐγγραφα εἰς κληρωτίδα· μετὰ ταῦτα δὲ, ἀνακινουμένης τῆς κληρωτίδος, ἐξάγονται δέκα ὀνόματα καὶ ἐκεῖνοι οἱ νέοι, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα προεξέλθουσαν, θεωροῦνται ὡς ὑπότροφοι. Αἱ τοιαῦται κληρώσεις ἐπαναλαμβάνονται μετὰ τὴν ἐξοδὸν τῶν προκληρωθέντων ὑποτρόφων. Ἐπιθυμῶ νὰ γίνηται ἡ κλήρωσις αὕτη δημοσίᾳ καὶ ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας, εἰ δυνατόν· ἐπὶ τούτῳ μάλιστα θέλω νὰ εἰδοποιηθῆται οὗτος, καὶ νὰ κοινοποιῶνται διὰ δύο Ἑλληνικῶν Ἐφημερίδων αἱ γενησόμενα κληρώσεις.

113. Τούτων οὕτω γενομένων, τὸ τριμελὲς δεύτερον Συμβούλιον λαμβάνει πρόνοιαν νὰ εἰδοποιήσῃ διὰ παντὸς μέσου (καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξένου) τοὺς ἐκλεχθέντας νέους, διὰ νὰ μεταβῶσιν εἰς Ἀθήνας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς σπουδῆς ἐντὸς τῆς ἡμετέρας Σχολῆς. Τὸ ὄνομα τὸ ἐπώνυμον καὶ ἡ πατρίς τῶν κληρωθέντων ὑποψηφίων, δημοσιεύονται καὶ δι' ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν Ἐφημερίδων.

114. Φθάνοντες εἰς Ἀθήνας οἱ δέκα ὑπότροφοι, ὀφείλουσαν νὰ ἐγχειρίζωσιν εἰς τὸ τριμελὲς Συμβούλιον ἀναφορὰν, δηλοποιοῦντες ὅτι, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν μαθημάτων των, θέλουσαν γίνεαι Ἱερεῖς.

115. Ἡ σύνταξις αὐτῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων των, εἰς τὴν Ἐκκλ. Σχολῆν.

116. Θέλω, ὥστε τὸν πρῶτον μόνον μῆνα οἱ δέκα ὑπότροφοι τῆς πατρίδος μου νὰ λάβωσι πεντήκοντα δραχμὰς περιπλέον τῆς κανονισθείσης συντάξεως τῶν τεσσαράκοντα δραχμῶν κατὰ μῆνα, καὶ τοῦτο διὰ τὰ ἔξοδα τῆς μεταβάσεως μίαν καὶ μόνην φορὰν (α).

117. Θέλω, ὥστε ὅσοι τῶν δέκα ὑποτρόφων τῆς πατρίδος μου διέλθουν τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς μου, καὶ βεβαιώσωσι, δι' ἀποδεικτικῶν τῶν διδασκάλων αὐτῆς, ὅτι εὐδοκίμησαν, νὰ λαμβάνουν, ἐξερχόμενοι, ἕκαστος ἑκατὸν (100) δραχμὰς ἅπαξ (β).

118. Ἄν συμβῆ νὰ μείνη κενὴ θέσις ὑποτρόφου ἐκ τῶν τῆς πατρίδος μου, νὰ ἐκλέγεται ἕτερος κατὰ τὸν ὀρισθέντα τρόπον θετομένων εἰς κλήρωσιν τῶν ὀνομάτων ἐκείνων, ὅσοι ἀπέτυχαν εἰς τὴν προγενομένην κλήρωσιν. Θέλω δὲ, ὥστε νὰ ἔρχωνται πάντοτε νέα ἔγγραφα (κατὰ τὸ ἄρθρ. 109 καὶ ἐπόμενα τῆς παρούσης μου) ἅμα παρέρχονται πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς. Εἰς τὰς νέας ἐκλογὰς ἀπαιτεῖται νέων ἔγγραφων ἀποστολὴ, τὰ δὲ προσταλέντα ἀποδεικτικὰ χρησιμεύουν μόνον διὰ τὴν μίαν πενταετίαν, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁποίας ἐστάλησαν.

119. Θέλω νὰ ἀποβάλωσιν οἱ Ἐκτελεσταὶ τῆς παρούσης μου ἐκείνων ἐκ τῶν δέκα αὐτῶν νέων, ὅστις ἀποδειχθῆ ἀνάξιος τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγέλματος τῆς Ἱερωσύνης, ἢ ἀνεπιτήδειος ἠθικῆς βελτιώσεως· πρὸ τῆς ἀποβολῆς ὅμως ἐρωτᾶται ἢ ἐπὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδύσεως Γραμματεία, ἢ ἀπόφασις τῆς ὁποίας ἐκτελεῖται.

120. Ἐκάστου ὑποτρόφου τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον καὶ ἡ πατρὶς ἐγγράφεται εἰς τὸ Ὀνοματολόγιον, εἰς τὴν στήλην δὲ τῶν παρατηρήσεων σημειώνεται ἡ ἐποχὴ τῆς ἐξόδου του.

121. Οἱ δέκα ὑπότροφοι τῆς πατρίδος μου πρέπει νὰ λαμβάνωσι τεσσαράκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ὄνοματολόγιον ἐγγραφῆς των (γ).

#### ΟΔΗΓΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΜΟΥ

122. Ὅλοι αἱ πωλήσεις ὅποιοιδήποτε μέρους τῆς Σχολῆς θέλουσι γίνεσθαι ἐπὶ δημοπρασίας (δ).

123. Διὰ νὰ γίνῃ ἐπισκευὴ τῆς οἰκοδομῆς ἀπαιτεῖται νὰ συνταχθῶσι πρότερον παρ' εἰδημόνων σχέδια, καὶ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων.

124. Διὰ τὰς συσκέψεις τῶν νομικῶν ζητημάτων, τὸ Πρῶτον ἐννεαμελὲς Συμβούλιον ζητεῖ τὴν συμβολὴν τῶν ἀνεγνωρισμένων δικηγόρων (ε).

125. Διὰ πᾶσαν ζημίαν, προκύπτουσαν ἐκ τῆς παραμελήσεως τῶν περὶ διαχειρίσεως κανονισμῶν, ἀποζημιούται ἡ Σχολὴ παρὰ τῶν αἰτίων.

126. Κατ' ἔτος, τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον δύναται νὰ ἐξοδεύσῃ ἕως πενταχοσίας δραχμὰς ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τῆς Σχολῆς, διὰ νὰ προμηθεύωνται ἐν αὐτῇ τὰ ἀπαιτούμενα, κατὰ γνωμοδότησιν τῶν Καθηγητῶν, βιβλία, εἰς τὸ πρῶτον φύλλον τῶν ὁποίων θέλει τίθεσθαι ἢ σφραγίς τοῦ Συμβουλίου. Τὰ βιβλία σημειώνονται εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἀπογραφῶν, φυλαττόμενα μὲ προσοχὴν (στ).

(α). Ἴδε ἄρθρ. 166 — (Σημ. Ν.Ι.)

(β). Ἴδε ἄρθρα 84 ἐδ. 13 καὶ ἄρθρ. 166 — (Σημ. Ν.Ι.)

(γ). Ἐτροποποιήθη, ἄρθρ. 161 — (Σημ. Ν.Ι.)

(δ). Ἴδε ἄρθρ. 64, 84, ἐδάφ. 4 — (Σημ. Ν.Ι.)

(ε). Ἴδε ἄρθρ. 84, ἐδ. 11 — (Σημ. Ν.Ι.)

(στ). Παράβ. ἄρθρ. 87, ἐδ. 6, ἄρθρ. 90 καὶ 164, ἐδάφ. τελευταῖον — (Σημ. Ν.Ι.)

127. Θέλω, ὥστε αἱ παραδόσεις τῶν μαθημάτων νὰ γίνωνται δημοσίως, καὶ εἰς τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν.

128. Αἱ θέσεις τῶν μαθητῶν εἰς τὰς παραδόσεις θέλουν ἀριθμεῖσθαι καὶ διδασθαι εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἐγγραφῆς μὲ γραμμᾶτιον εἰσιτήριον. Εἰς τὰς παραδόσεις δύνανται νὰ παρευρίσκωνται, συγκαταθέσει τῶν καθηγητῶν, καὶ ἀκροαταὶ (α).

129. Εἰς τὰς παραδόσεις ἐπικρατεῖ ἐντελής ἐλευθερία· ἀλλ' οἱ Καθηγηταὶ χρεωστοῦν νὰ μὴ παρεκτρέπωνται ἀπὸ τὰ ἀπὸ τὸν Νόμον ὑπαγορευόμενα.

130. Ἐκ τῶν καθημερινῶς ἐξόδων τοῦ καταστήματος θέλουν προμηθεύεσθαι οἱ θάλαμοι τῶν παραδόσεων μὲ ὅλα τὰ χρειώδη, φωτιζόμενοι, καθαριζόμενοι καὶ θερμαινόμενοι, ὡσάκις εἶναι ἀνάγκη.

131. Καθηκόν τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων εἶναι νὰ ἀκολουθῶσιν εἰς τὰς παραδόσεις τῶν ἀκριβῶς τὰ ἐγκεκριμένα προγράμματα τῶν μαθημάτων, προσδιορίζοντες ὥρας τῶν παραδόσεων, κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, μὲ τρόπον, ὥστε νὰ προσλαμβάνωνται αἱ ἐπιβλαβεῖς, διὰ τοὺς σπουδάζοντας, συγκυριαὶ καὶ συμπτώσεις.

### ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

132. Ἐπειδὴ μόνη ἡ συνεχὴς ἐπιστάσια ἐγγυᾶται τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων, παρακαλῶ τοὺς Ἐκτελεστάς τῆς διαθήκης μου νὰ ἐπισκέπτωνται τὰς παραδόσεις καὶ τὴν βιβλιοθήκην.

133. Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς σειρᾶς, καθ' ἣν οἱ μαθηταὶ θέλουν κατατάττεσθαι ὡς πρὸς τὴν πρόοδον αὐτῶν εἰς ἕκαστον τῶν μαθημάτων, θέλουν χρησιμεύσει πρὸ πάντων τὰ ἐγγραφα αὐτῶν γυμνάσματα, αἱ προφορικαὶ λύσεις τῶν προτεινομένων προβλημάτων καὶ ἡ ἠθικὴ διαγωγή των.

Πρὸς τοῦτο ἕκαστος διδάσκαλος θέλει ἐγγράφει, ἰδιοχείρως καὶ εὐσυνειδήτως, εἰς βιβλίον ἡριθμημένον, τὴν πρόοδον, ἐπιμέλειαν καὶ διαγωγὴν τῶν μαθητῶν· διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον θέλει γίνεσθαι ἐκάστην ἕκτην ἐβδομάδα ἀνὰ ἓν ἐγγραφὸν γυμνάσμα.

134. Τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα ἐκάστης ἐξαμηνίας θέλουν γίνεσθαι δημόσια ἐξετάσεις. Πρὸ δὲ τῶν ἐξετάσεων θέλουν ἐπαναλαμβάνεσθαι, ὅσον τὸ δυνατόν συντόμως, τὰ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐξαμηνίας διδασχθέντα. Ἡ μετὰ τὴν δευτέραν ἐξαμηνίαν ἐξέτασις εἶναι γενικὴ ἐξέτασις δι' ὅλον τὸ ἔτος. Αἱ ἐξετάσεις γίνονται ἐνώπιον ὅλων τῶν Καθηγητῶν καὶ τῶν πλειοτέρων μελῶν τοῦ Πρώτου Συμβουλίου· ἐπιτρέπεται δὲ εἰς ἕκαστον ἢ εἰς τὰς ἐξετάσεις εἴσοδος.

135. Ἐκαστος μαθητὴς χρεωστεῖ νὰ ἐμφανίζηται εἰς τὰς ἐξετάσεις, καὶ μόνον δ' ασθεναίαν ἢ ἄλλην κατεπίγουσαν αἰτίαν δύναται νὰ λείψῃ ἀπὸ αὐτάς· οἱ ἄνευ ἀνάγκης ἀπόντες προσκαλοῦνται ἀπὸ τὸν ὑπὲρ τὴν τοῦ Σχολείου, καὶ, μὴ ἐμφανισθέντες, παιδεύονται καθ' ὃν τρόπον ἡ πλειονοψηφία τοῦ πρώτου Συμβουλίου κρίνει ἀρμοδιώτερον.

136. Πρὸς ἀποφυγὴν πάσης μεροληψίας προσδιορίζεται ἀπὸ τὰ εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἔτους παραδοθέντα μαθήματα, τὸ μέρος ἢ τὸ τεμάχιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει γίνεαι ἐξέτασις· ὁ δὲ ἐξετασθησόμενος προσδιορίζεται διὰ κλήρου.

137. Ὁ προβιβασμὸς εἰς τὰς ἀνωτέρω τάξεις προσδιορίζεται κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων· ἀπαγορεύεται δὲ μετὰ πάσης αὐστηρότητος ὁ προβιβασμὸς τῶν μὴ ἔχοντων τὴν ἀνήκουσαν ἰκανότητα, οἵτινες χρεωστοῦν νὰ ἀκούσουν ἐκ νέου τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως, εἰς ἣν εὐρίσκοντο τὸ προλαβόν ἔτος.

138. Μετὰ τὰς ἐξετάσεις τῆς β' ἐξαμηνίας θέλουν διανέμεσθαι εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας βραβεῖα.

(α). Ἰδε ἀρθρ. 161. — (Σημ. Ν. Ι).

139. Εἰς ἕκαστον τῶν μαθητῶν θέλουν δίδεσθαι ἀποδεικτικὰ περὶ τῆς προόδου καὶ διαγωγῆς των εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἔτους. Εἰς ἐκ τῶν Καθηγητῶν, ὁ προσδιορισθησόμενος, θέλει συντάττει τὰ ἀποδεικτικά, κατὰ τὰ σημειωθέντα εἰς τὸ βιβλίον, περὶ οὗ γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρ. 103. Τὰ ἀποδεικτικά ταῦτα ἐπικυρώνονται, ὡς πρὸς τὴν ὑπογραφήν, παρὰ τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου.

140. Αἱ περὶ ἐπιμελείας καὶ προόδου σημειώσεις διαιροῦνται εἰς ἕξ τάξεις, ἧτοι κάλλιστα, καλῶς, σχεδὸν καλῶς, μετρίως, μετριώτατα καὶ κακῶς.

141. Κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους, οἱ Καθηγηταὶ ὁμοῦ καθυποβάλλουν διὰ τοῦ Διοικητοῦ, εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείαν, περιεκτικὴν ἔκθεσιν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων, τῆς καταστάσεως τοῦ Σχολείου καὶ περὶ ἐκάστου ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον θεωροῦν ἄξιον ἀναφορᾶς.

142. Ἀπόκειται εἰς τὴν σύνεσιν τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς παρουσίας μου νὰ προκαλέσωσι διορισμὸν Ἐφορείας, ὑποκειμένης εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείαν, διὰ τὰς ἐξετάσεις.

### ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΙΚΑΙ ἢ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

143. Ὅλα τὰ κληροδοτήματα, περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 51 ἕως 59 τῆς παρουσίας μου, θέλουσι δοθῆ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἀλλὰ θέλει διαταχθῆ ἢ πληρωμὴ των, ἀφοῦ τὸ Πρῶτον Συμβούλιον τὴν ἐγκρίνει ἐγγράφως.

144. Τὸ διὰ τὴν Σχολὴν τοῦ Μονοδενδρίου προσδιορισθὲν αἰδιον κληροδοτήμα θέλει δίδεσθαι κατ' ἔτος, ὡς εἰδικότερον ὀρίζει τὸ ἄρθρον 61 τῆς παρουσίας μου, ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς θέλει δὲ διατάττεσθαι ἢ πληρωμὴ, ἀφοῦ τὸ Πρῶτον Συμβούλιον τὴν διατάξει ἐγγράφως.

145. Εἰς ὅσα ἄρθρα τῆς παρουσίας μου ἀναφέρω τὰς λέξεις ΠΡΩΤΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ, ἐννοῶ τὰ ἐννέα μέλη τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης μου· λέγω δὲ ἐννέα, διότι ὁ εἰς ἕξ αὐτῶν θέλει ἐκλέγεσθαι Ταμίαις, μὴ ἔχων ψῆφον· (ἀν δὲ τὰ βάρη τοῦ Ταμίου ἀνατεθῶσιν εἰς πρόσωπον μὴ συμπεριλαμβανόμενον εἰς τοὺς δέκα Ἐκτελεστάς, ὁ τελευταῖος τούτων, ὡς εἴρηται, δὲν θέλει ἔχει ψῆφον). ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ἐννοῶ τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον κυρίως θέλει διοικεῖ κατὰ τριετίαν (α).

146. Εἶπον, καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ὅσα κεφάλαια τύχη νὰ ἔχω αὐτὸς ἐγὼ δανεισμένα, νὰ μένωσι διὰ παντὸς ἀπαραμείωτα, τινὰ δὲ καὶ ἀμετακίνητα, ὡς διαλαμβάνει εἰδικώτερον τὸ ἄρθρ. 63 τῆς παρουσίας μου. Πᾶσα παράβασις νὰ πίπτῃ εἰς βᾶρος τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτὴν, καὶ παρακαλῶ μάλιστα καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐφορεύῃ κατὰ τοῦτο.

147. Εἶπον, καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνω, ὅτι τὰ ἀκίνητα κτήματα τῆς Σχολῆς λογίζονται ἀναπαλλοτρίωτα. Τὸ Πρῶτον Συμβούλιον τῆς Σχολῆς ὅμως ἔχει τὴν

(α). Καθήκοντα τοῦ Πρώτου Συμβουλίου, ἴδε ἄρθρ. 83 καὶ 164 Ἀποβίωσις τινὸς τῶν μελῶν του, ἴδε ἄρθρ. 85, 153 καὶ 156. Πόσα μέλη του συνέρχονται πρὸς διάσκεψιν; ἴδε ἄρθρ. 86, Κωλύματα πρὸς διάσκεψιν, ἄρθρ. 146. Πῶς συγκροτεῖται τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον, ἄρθρ. 70, 80 καὶ 81. Γραμματεὺς αὐτοῦ, ἄρθρ. 83. Καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις του, ἄρθρ. 87 καὶ 164. Μισθοδοσία, ἄρθρ. 66' Σφραγίς, ἄρθρ. 87. Κωλύματα καὶ ἀναπλήρωσις, ἄρθρ. 87, 153 καὶ 156. — (Σημ. Ν.Ι.).

ἄδειαν νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τῆς ἀπολλοτριώσεώς των, καὶ τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον δύναται, ἂν τὸ ἐγκρίνη, νὰ διατάξῃ τὴν πώλησιν (α). Διατάττω ὅμως, ὥστε τὸ κεφάλαιον τῆς τιμῆς τῆς πωλήσεως τοῦ ἀκινήτου νὰ δανεισθῇ ἀσφαλῶς, καὶ νὰ μένη διὰ πάντα ἀπαραμείωτον. Πᾶσα παράβασις θέλει πίπτει εἰς βᾶρος οὔτινος τὴν ἐνήργησε. Παρακαλῶ δὲ καὶ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐπιτηρῇ, χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν χρημάτων (β).

148. Ἄν τύχη νὰ γίνῃ ἐπισκευὴ ἀκινήτου τινός, τὰ ἔξοδα νὰ γίνωνται ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα, διότι τὰ κεφάλαια πρέπει νὰ μένωσιν ἀπείρακτα.

149. Ἄν ποτὲ συμβῇ νὰ μὴ εὐρεθῶσι τὰ πέντε μέλη τοῦ Πρώτου Συμβουλίου, διὰ νὰ μορφώσωσι τὴν πλειοψηφίαν, ὡς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρ. 86 τῆς παρούσης μου, θέλω νὰ ἀναπληρώνωνται (ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ πρόκειται· διότι περὶ τῆς παντοτεινῆς ἐλλείψεως Ἐκτελεστοῦ τινος προβλέπει ἡ παρούσα μου) διὰ τῶν Καθηγητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου " Ο θ ω ν ο ς.

150. Θέλω καὶ διατάττω, ὥστε τὰ χρήματα, ὅσα εὐρεθῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν μου κατὰ τὴν ἀποβίωσίν μου, νὰ δανεισθῶσιν ἐνυποθήκως καὶ ἀσφαλῶς, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν οἱ τόκοι των διὰ τὴν Σχολήν.

Ἄν εἰς τὸ μέλλον δανείσω χρήματα, οἱ Ἐκτελεσταὶ θέλουν εὐρεῖ τὰς ἀναγκαί-  
ας σημειώσεις· ὁ τόκος δὲ καὶ αὐτῶν νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Σχολῆς.

151. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος ἔχει, δυνάμει τῆς παρούσης μου, τὸ δικαίωμα νὰ ἐνάγῃ τοὺς Ἐκτελεστάς τῆς παρούσης μου, ἂν ἀδιαφορήσωσιν ἢ ἀμελήσωσι πρὸς ἐκπλήρωσίν τινος τῶν διατάξεών μου, μὴ ἔχουσα ὅμως διαχειρίσιν τοῦ χρηματικοῦ, οὔσης ἀνεξαρτήτου κατὰ τὰ λοιπὰ τῆς Σχολῆς (γ).

152. Ἄν ἡ Κυβέρνησις τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος ἐγκρίνη, ὥστε οἱ φοιτηταὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς νὰ ζῶσιν εἰς ἓν κατάστημα ἐφορευόμενοι, δύναται νὰ τὸ διατάξῃ, κανονίζουσα τοῦτο ὅπως ἐγκρίνη. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει, τὰ ἔξοδα τῶν διδασκάλων, τῶν ὑποτρόφων, καὶ ὅσα ἄλλα ἐπροσδιώρισα, δὲν πρέπει νὰ αὐξήσωσιν, εἰμὴ μόνον κατὰ τριακοσίας δραχμὰς (δ).

153. Ἄν τις ἐκ τῶν παρ' ἐμοῦ διοριζομένων Ἐκτελεστῶν ἐκλίπῃ πρέπει νὰ ἀντικαθίσταται ἕτερος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης μου. Θέλω ὅμως ὥστε ὁ ἀντικαθιστάμενος νὰ εἶναι ἐκ τοῦ ἰδίου τόπου, δηλαδὴ ἂν ἐκλίπῃ Χῖος, νὰ ἀντικαθίσταται Χῖος, — ἂν ἐκλίπῃ Κρής, νὰ ἐκλέγηται Κρής, — ἂν ἀποθάνῃ Ἰωαννίτης (ε), — ἂν ἀποθάνῃ Ζαγορίσιος, νὰ ἐκλέγηται Ζαγορίσιος, — ἂν ὁ ἐκλιπὼν εἶναι Σμυρναῖος, νὰ ἀντικαθίσταται Σμυρναῖος, καὶ οὕτω ἐφεξῆς (στ).

154. Ὁ τόκος τῶν γραμματίων, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον τῆς παρούσης μου, λαμβάνεται καθ' ἑξαμηνίαν, παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας, ὁ τόκος ἀπόλλυται· ἀπόκειται εἰς τὴν φρόνησιν τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς παρούσης μου νὰ τὰ μεταφέρωσιν εἰς ἄλλον, ὅταν ἀποθάνῃ, ἢ καὶ προτῆτερα, ὁ εἰρημένος Μαρασλῆς.

(α). Ἴδε ἄρθρ. 64, 84 ἐδ. δ' καὶ ἄρθρ. 122. Μέχρι τοῦδε ἐπωλήθη μόνον τὸ οἰκόπεδον, περὶ οὗ διαλαμβάνει τὸ ἄρθρ. 47, εἰς τιμὴν ἀνωτέραν ἐκείνης, εἰς ἣν τὸ ἠγόρασεν ὁ διαθέτης. — (Σημ. Ν. Ι.)

(β). Παράβαλε ἄρθρ. 151 — (Σημ. Ν.Ι.)

(γ). Παράβαλε ἄρθρ. 147 — (Σημ. Ν.Ι.)

(δ). Ἡ διάταξις αὕτη κατέστη περιττὴ μετὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 161 — 164 καὶ 166 τῆς παρούσης — (Σημ. Ν.Ι.)

(ε). Ὁ διαθέτης παρέλιπε τὰς λέξεις ν ἂ ἐ κ λ ἔ γ η τ α ἰ Ἰωαννίτης — (Σημ. Ν.Ι.)

(στ). Ἴδε τὰ ἄρθρα 86 καὶ 156 — (Σημ. Ν.Ι.)

155. Αὕτη εἶναι ἡ τελευταία θέλησις, γνώμη καὶ ἀπόφασίς μου. Πᾶσα δὲ ἄλλη ἀντιβαίνουσα εἰς ταύτην, θεωρεῖται καὶ μένει ἄκυρος.

Εὐχαριστῶ δὲ ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ καρδίας τὸν Ἐπουράνιον Δημιουργὸν καὶ Σωτῆρα διὰ τὰς πρὸς ἐμὲ ἀνεκφράστους εὐεργεσίας του· καὶ ἐπικαλούμενος τὴν ἄπειρον αὐτοῦ ἀγαθότητα, δέομαι μετὰ δακρύων, ἵνα, ὅταν εὐδοκήσῃ νὰ παραλάβῃ τὴν ταπεινὴν μου ψυχὴν, νὰ τὴν παραλάβῃ ἐν εξομολογήσει καὶ μετανοίᾳ τὴν ὁποῖαν συνιστῶ εἰς τὴν πρεσβείαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ φύλακόσ μου Ἀγγέλου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων τῆς Ἐπουρανίου Βασιλείας. Ἐπειτα ἐξαιτοῦμαι, ὅλη ψυχῆ καὶ καρδίᾳ παρὰ πάντων τῶν ἀδελφῶν μου Χριστιανῶν, ἵνα μὲ συγχωρήσωσι τῷ ἁμαρτωλῷ ὅτι ὡς ἄνθρωπος ἤμαρτον πρὸς αὐτοὺς, εἴτε ἐν ἔργῳ, εἴτε ἐν λόγῳ· δίδω κάγῳ τὴν ὀφειλομένην μοι ἐκ καρδίας συγχώρησιν πρὸς πάντας, ὅσοι ἔργῳ μὲ ἠδίκησαν καὶ παρεπίκραναν.

Παρακαλῶ καὶ αὖθις τὴν χορείαν τῶν Ἐκτελεστῶν μου ἵνα παρασταθῶσι καὶ πράξωσι μετὰ χριστιανικοῦ ζήλου καὶ πάσης προθυμίας, ὅπως ἐκπληρωθῶσιν ἀπαραλάκτως πάντα τὰ παρ' ἐμοῦ διαταττόμενα ἐν ταύτῃ τῇ διαθήκῃ μου· εἶμαι δὲ βέβαιος, ὅτι, διὰ τῆς συνετῆς παραστάσεως καὶ διοικήσεώς των, τὰ πάντα θέλουν λάβει καλὸν καὶ αἴσιον πέρας. Ταῦτα, κατ' οἰκίαν μου βουλήν, γνώμην καὶ θέλησιν, διέταξα καὶ διώρισα περὶ τῆς περιουσίας μου. Ἀποφαίνομαι δὲ ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ταύτην τὴν διαθήκην μου κυρίαν, βεβαίαν καὶ ἀπαρασάλευτον, γεγραμμένην καὶ ὑπογεγραμμένην παρ' ἐμοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐσφραγισμένην μὲ τὴν σφραγίδα μου. Θέλω δὲ, ὥστε νὰ ἔχῃ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ κῦρος κατὰ τε τοὺς θεῖους καὶ ἀνθρωπίνους νόμους ἐν παντὶ κριτηρίῳ καθεστῶτι ἐπὶ τῆς γῆς, ὥστε μηδένα, οὔτε τὰ ὅσα διέταξα παρασαλεύειν καὶ ἀνατρέπειν, οὔτε τοὺς ρηθέντας Ἐκτελεστάς μου παρανοχλεῖν.

Τὴν πρώτην Ἰανουρίου 1840, ἐν Ἀθήναις.

Τῆς παρουσίας μου συνετάχθησαν δύο ὅμοιοι, ἐξ ὧν τὸ ἐν παραδοθήσεται εἰς τὸν Συμβολαιογράφον Κωνσταντῖνον Πιτάρην, καὶ τὸ ἕτερον φυλάττεται εἰς τὰ ἔγγραφα μου.

(Τ.Σ.) Γεώργιος Ῥαδιόνοφ Ῥιζάρης.

## ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

156. Διορίζω τοὺς Κυρίου Νικόλαον Θεοχάρην ὑπουργὸν, Πέτρον Ἡπίτην, ἱατρόν, καταγόμενον ἐξ Ἠπείρου, Γεώργιον Βέλλιον, Σύμβουλον παρὰ τῇ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας, ἐξ Ἰωαννίνων καὶ τὸν Νικόλαον Ἰωαννίδην, ἀνεισαγγελέα παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις πρωτοδίκαϊς ἐκ Ζαγορίου, τιμητικοὺς Ἐκτελεστάς τῆς παρουσίας μου, καὶ διατάττω.

α') Ὅτι νὰ μὴ ἔχωσι καμμίαν φῆφον ἢ γνώμην ἐνόσω ζωσιν οἱ Ἐκτελεσταὶ τῆς παρουσίας μου, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρ. 66 αὐτῆς.

β') Ἐπιτρέπεται εἰς αὐτοὺς νὰ δίδωσιν ἐν παντὶ καιρῷ νύξιν πρὸς διόρθωσιν τῶν ἀταξιῶν, ὅσας τυχὸν ἤθελον παρατηρήσει κατὰ τὴν διοίκησιν τῶν ἄλλων.

γ') Ὅσακις ἐλλείψῃ τις ἐκ τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης μου διὰ πάντα, θέλω νὰ ἀντικαθίσταται (α) ἀναφερομένων, ἀπ' ἐναντίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 85, μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἄτομά των· ἢ ἀντικατάστασις θέλει γίνεσθαι, προτιμωμένου τοῦ προσημειωθέντος, καὶ οὕτως ἐφεξῆς (β). — Ἐκτὸς τῶν προσώπων αὐτῶν, θέλω νὰ ἔχῃ πληρεστέραν ἰσχὺν ἢ διατάξις τοῦ ἄρθρ. 85 — Ἡ παρούσα μου σύγκειται ἀπὸ σελίδας ἐνενηντα δύο.

(α) Ἐλλείπουσι, νομίζω, αἱ λέξεις: ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα. — (Σημ. Ν.Ι.)

(β) Παράβαλε ἄρθρ. 85, 87 καὶ 160 τῆς παρουσίας. — (Σημ. Ν.Ι.)

Τὴν δεκάτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους, ἐν Ἀθήναις.

Ἡ παροῦσα ἐγράφη καὶ ὑπεγράφη παρ' ἐμοῦ τοῦ διαθέτου, καὶ ἐσφραγίσθη μετὰ τὴν σφραγίδα μου.

Γεώργιος Ῥαδιόνοφ Ῥιζάρης.  
(Τ.Σ.) Γραικὸς τῆς Νίζνης.

## ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους, ἐν Ἀθήναις, ὁ ὑποφαινόμενος Γεώργιος Ῥαδιόνοφ Ῥιζάρης ἀποφάσισα νὰ προσθέσω εἰς τὴν διαθήκην μου ταύτην τὰ ἑξῆς.

157. Εἰς τὴν παροῦσαν διέταξα ὅσα ἔκρινα ἀναγκαῖα περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ ἀπόκειται ὅμως εἰς τὴν σύνεσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ τροποποιήσῃ τὰ περὶ τούτου, ἂν τὸ κρίνῃ ἀναγκαῖον· θέλω ὅμως νὰ ἀκολουθῶνται αἱ διατάξεις μου μέχρις ἐκδόσεως Υ.Β. Διατάγματος, τροπολογοῦντος τὰ περὶ τούτου (α).

Εἰς τὴν σύνεσιν αὐτῆς ἀπόκειται νὰ ἐπιφέρῃ καὶ ἄλλας βελτιώσεις ἐπὶ ἀντικειμένων, ἐφ' ὅσα σιωπᾶ ἡ παροῦσα μου (β).

159. Κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους ἀνεφέρθη εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεῖαν, διὰ νὰ ἐκδοθῇ Β. Διάταγμα, παραδεχόμενον προτάσεις μου τινάς· ἡ ἀναφορά μου καὶ τὸ ἐκδοθησόμενον ἴσως διάταγμα προσαρτηθήσονται εἰς τὸ ἀντίγραφον τῆς παρούσης μου, ὅπερ εὔρεθήσεται ἐν τῇ οἰκίᾳ μου (γ).

160. Τὰ τέσσαρα ἄτομα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὴν πρώτην προσθήκην (ἄρθρ. 156), πρέπει νὰ προσκαλῶνται εἰς τὰς συνελεύσεις τοῦ Δεκαμελοῦς Συμβουλίου, ἂν εὔρισκωνται ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Σχολῆς, διὰ νὰ κάμνωσιν ἀπλᾶς παρατηρήσεις.

Τὸ παρὸν ἐγράφη παρ' ἐμοῦ, ἐσφραγίσθη δὲ μετὰ τὴν σφραγίδα μου τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους ἐν Ἀθήναις.

Τὸ παρὸν σύγκειται ἀπὸ ἑνενήντα τέσσαρας σελίδας.

Ὑπογράφομαι ἰδιοχείρως.

(Τ. Σ.) Γεώργιος Ῥιζάρης

## ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΤΡΙΤΗ

Σήμερον τὴν πρώτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους, ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀδριανοῦ οἰκίᾳ μου, ἐγὼ ὁ Γεώργιος Ῥιζάρης προσθέτω εἰς τὴν παροῦσάν μου διαθήκην τὰ ἑξῆς.

### Α΄. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

161. Ἐπειδὴ οἱ μέλλοντες νὰ ἱερωθῶσιν ἔχουν χρεῖαν ὄχι μόνον σπουδῆς μαθημάτων, ἀλλὰ καὶ τινος ἡθοποιήσεως, ὅπερ κατορθοῦται, ἐὰν συνειθίσωσιν ἐγκαίρως εἰς βίον κατὰλληλον μετὰ τὰ ταῦτα ἐπάγγελμα των, διὰ τοῦτο ἀποφασίζω ἤδη νὰ

(α). Ἴδε ἄρθρα 91-99 μετὰ τῶν ὑποσημειώσεων — (Σημ. Ν.Ι)

(β). Ἴδε ἄρθρον 84, ἐδ. ε' καὶ ἄρθρον 87, ἐδ. ε'. — (Σημ. Ν.Ι.)

(γ). Ἴδε ταῦτα κατωτέρω. — (Σημ. Ν.Ι.)

ἐνδαιτυνῶνται εἰς τὸ κατάστημα τῆς Σχολῆς, ὡς εἰς Κοινόβιον, οἱ ὑπότροφοι, καθ' ὅσον διαρκοῦν αἱ σπουδαὶ τῶν.

Ἐκ τούτου δὲ δὲν ἐπιταί, ὅτι ἀπαγορεύεται αὐτοῖς νὰ φοιτῶσι καὶ εἰς ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, ἢ ὅτι μὴ ὑπότροφοι δὲν δύνανται νὰ φοιτῶσιν εἰς τὴν περι τῆς ὁ λόγος, Σχολὴν (α).

162. Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς διατάξεως ταύτης ἡ Σχολὴ ἔχει ἓνα Οἰκονόμον καὶ τοὺς ἀναγκαίους ὑπηρέτας, ὁ μισθὸς τῶν ὁποίων ὑπηρετῶν προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον ὀριστικῶς.

## Β'. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ

163. Διὰ τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν τῆς Σχολῆς ἔχει αὕτη ἓνα Οἰκονόμον, τὸν ὁποῖον ἐκλέγει ὀριστικῶς τὸ Πρῶτον Συμβούλιον, περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐν τῇ παρουσίᾳ μου διαθήκη, διὰ δύο ἔτη, προσδιορίζον καὶ τὴν ἀντιμισθίαν του.

Ὁ Οἰκονόμος πρέπει νὰ εἶναι πρεσβύτερος καὶ ἐκ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.

164. Καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ Οἰκονόμου εἶναι τὰ ἑξῆς.

α') Προβλέπεται τὰ εἰς τροφήν, ἐνδυμασίαν κτλ. τῶν σπουδαζόντων ἀναγκαῖα.

β') Ἐπιστατεῖ εἰς τὴν παρασκευὴν καὶ χορηγίαν διὰ τῶν ὑπηρετῶν, τῆς καθ' ἡμέραν τροφῆς, ἐκλέγει δὲ καὶ τοὺς ὑπηρέτας.

γ') Κρατεῖ κατάστιχα λεπτομερῆ τῆς καθ' ἡμέραν δαπάνης.

δ') Ἐφορᾷ τὴν εὐταξίαν, καθαριότητα καὶ διαγωγὴν τῶν μαθητευομένων ὅθεν ἐνοικεῖ εἰς τὸ κατάστημα.

ε') Διευθύνει τὰς κανονικὰς τῶν σπουδαστῶν προσευχὰς.

ς') Προκαλεῖ δὲ τὴν κατὰ τριμηνίαν ἐν ὀνόματί του ἔκδοσιν τῶν ἀπαιτουμένων, χρηματικῶν ἐνταλμάτων, 1) διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ὑποτρόφων 2) διὰ τοὺς μισθοὺς τῶν ὑπηρετῶν.

ζ') Εἰς τὸ τέλος πάσης ἑξαμηνίας δίδει λόγον τῆς διαχειρίσεώς του ἐνώπιον τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει τὰ δέοντα ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τοῦ Οἰκονόμου καὶ τοῦ Τριμελοῦς Συμβουλίου, ἀποφασίζει ὀριστικῶς τὸ Πρῶτον Συμβούλιον.

η') Δίδει ἐγγύησιν δύο χιλιάδων δραχμῶν, ὑποσχόμενος ἐγκαίρως τὴν παραδοχὴν μεταξὺ ἀποφάσεων τοῦ Πρώτου Συμβουλίου, περὶ οὗ γίνεται λόγος εἰς τὸν ἀνωτέρω παράγραφον.

θ') Ζητεῖ ὁδηγίας ἀπὸ τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ὀριστικῶς περὶ πάσης δυσχερείας, ἄλλης παρὰ τὴν λογοδοίαν (β).

ι') Φροντίζει περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν σκευῶν τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ διὰ τὰ βιβλία ταύτης, δι' ἃ πρέπει νὰ ἐξοδεύωνται πεντακόσiai κατ' ἔτος δραχμαί, ἀγοραζόμενα κατ' ἔγκρισιν τῶν Καθηγητῶν (γ).

## Γ'. ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ

165. Ὁ ἀριθμὸς τῶν καθηγητῶν κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη δύναται νὰ εἶναι καὶ

(α). Ἰδε ἄρθρ. 128 - (Σημ. Ν.Ι)

(β). Ἰδε ἄρθρ. 168 - (Σημ. Ν.Ι.)

(γ). Ἰδε ἄρθρ. 126 - (Σημ. Ν.Ι.)



ἐλάσσων τῶν ἕξ, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρ. 74 (ἐβδομήκοντα τέσσαρα) ἀναφερομένου προσώπου, δι' ὃ ἐπέχει τόπον διορισμοῦ ἢ παροῦσα μου.

### ΑΡΘΡΑ ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΑ

166. Τὸ ἄρθρ. 152 μένει ἤδη ἄνευ ἀποτελέσματος· μένουν δὲ ἰσχύοντα τὰ ἄρθρ. 116 καὶ 117 τῆς παρούσης μου.

167. Διὰ τῆς τρίτης προσθήκης (161 καὶ ἐπομ.) δὲν πρέπει νὰ αὐξήσωσι τὰ ἔξοδα τῆς Σχολῆς, εἰμὴ μόνον μέχρι τῶν ἑκατὸν πενήκοντα δραχμῶν κατὰ μῆνα, διὰ νὰ πληρώνωνται ἐξ αὐτῶν ὁ Οἰκονόμος καὶ οἱ ὑπηρέται, καὶ νὰ ἀγοράζονται τὰ ἀναγκαῖα μαγειρικὰ σκευῆ.

168. Τὸ Τριμελὲς Συμβούλιον (ἄρθρ. 50) (α)' ἐπιφορτίζεται νὰ συντάξῃ ὁδηγίαν πρὸς τὸν Οἰκονόμον περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξόδων, καὶ ἐν γένει περὶ τῆς διαθέσεως τῶν χρημάτων, ὅσα θέλει αὐτὸς λαμβάνει διὰ τὴν τροφήν, ἐνδυμασίαν, ὑποδημασίαν κτλ. τῶν σπουδαστῶν.

169. Ὑπομιμνήσκω, ὅτι ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ὑπάρχει ἴσον ἀπαράλακτον τῆς διαθήκης μου ταύτης· ἐνδέχεται νὰ κάμω προσθήκην τινὰ· ἐπιθυμῶ ἐπομένως νὰ ἔχῃ πλήρη ἰσχὺν πᾶσα προσθήκη.

170. Ἴδου ἐτελείωσα ὅ,τι εἶχα νὰ γράψω. Θέλω, διατάττω καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἀπαρασαλεύτως ὅσα διέταξα. Ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νὰ προκύψῃ ὡ φέλεια εἰς τὸ Κοινὸν ἀπὸ τοὺς ἰδρώτας τοῦ προσώπου ἐμοῦ τε καὶ τοῦ μακαρίτου ἀυταδέλφου μου.

171. Πᾶς ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνατροπὴν τῶν διατάξεών μου, ἔστω κατηραμένος, αὐτὸς, καὶ τὰ τέχνα του καὶ ὅλη ἡ γενιά του. Δὲν θέλω, κατ' οὐδένα τρόπον, νὰ ὠφεληθῶσιν ὀλίγοι πρὸς βλάβην τῶν κοινωφελῶν διατάξεών μου.

Ἡ παροῦσα σύγκειται ἀπὸ σελίδας ἑκατὸν μίαν· ἐγράφη καὶ ὑπεγράφη παρ' ἐμοῦ, προσθέσαντος καὶ τὴν σφραγίδα μου, τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς Ἰουνίου, τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους, ἐν Ἀθήναις.

(Τ.Σ.) Γεώργιος Ῥαδίονοφ Ῥιζάρης.

### ΚΩΔΗΚΕΛΛΟΣ

Ἐν ἔτει χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ πρώτῳ ἡμέρᾳ Πέμπτη, καὶ εἰκοστῇ ἐνάτῃ Μαΐου, ὥρα τρίτη μετὰ μεσημβρίαν, ἐντὸς τῆς οἰκίας μου, κειμένης εἰς τὸν πλησίον τῶν Ἀθηνῶν κηπὸν μου, ἐγὼ ὁ Γεώργιος Ῥιζάρης, διὰ τοῦ παρόντος μου μυστικοῦ Κωδηκέλλου, χωρὶς νὰ μεταβάλω τὴν ὑπάρχουσαν διαθήκην μου, προσθέτω, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον μου παραγγέλω, ὅσας προσθήκας ἔκαμον εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν Ἑρμαϊκὴν Ὀδὸν οἰκίαν μου, καθὼς καὶ τὸ ἐργαστήριον, τὸ ὁποῖον ἠγόρασα εἰς Πειραιᾶ ἐπὶ τῆς πλατείας, νὰ ἀποτελέσωσι μέρος τοῦ Σχολείου κατὰ τὴν διαθήκην μου, καθὼς καὶ τὴν διαθήκην μου, καθὼς καὶ ὅσα ἄλλα ἀποκτήσω μέχρι τέλους ζωῆς μου.

Παραγγέλλω νὰ δαπανήσωσιν οἱ Ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης μου ἕως χιλίας πεντακοσίας (1500) δραχμὰς πρὸς ἀνακαινίσιν τῆς πλησίον τοῦ κηπου μου Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ νὰ κατασκευάσωσι τὸν τάφον μου ἐντὸς τοῦ νάρθηκος τῆς ἰδίας Ἐκκλησίας, ἐὰν ἐγὼ ζῶν δὲν τὴν ἀνακαινίσω, καὶ μετὰ θάνατόν μου νὰ με ἐνταφιάσουν ἐκεῖ. — Αἱ δύο εἰκόνες, αἱ εὐρισκόμεναι τῶρα εἰς τὴν οἰκίαν μου, νὰ τεθῶσιν εἰς τὸ

(α). Ἴσως ἄρθρον 88. — Σημ. Ν.Ι.).

Σχολεῖον μου, καὶ νὰ ἀνάπτῃ τὸ κανδήλι τῶν ἀκοίμητον ἀπὸ τὸ λάδι τῶν κτημάτων μου. Ἄν ζῶν δὲν χαρίσω μόνος τὰς ἄλλας εἰς τὴν οἰκίαν μου εὐρισκομένας εἰκόνας, νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον. Παραγγέλω νὰ δοθῶν ἀνὰ πεντακόσiai δραχμαὶ εἰς ἐκάστην καὶ εἰς ἕκαστον τῶν πρώτων ἐξαδέλφων μου, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰς ὁποίας διατάσσω εἰς τὴν διαθήκην μου. — Ἐὰν κανεῖς, ἢ καμμία τῶν ἐξαδέλφων μου, εἶναι ἀποθαμένος, νὰ τὰς λάβουν οἱ κληρονόμοι αὐτῶν. — Μίαν καὶ μόνην φορὰν νὰ δοθῶν αἰ πεντακόσiai δραχ. εἰς ἕκαστον. — Εἰς τοὺς δευτέρους ἐξαδέλφους μου καὶ ἐξαδέλφας μου ἀνὰ τετρακοσίας δραχμὰς εἰς ἕκαστον, μίαν φορὰν, — Εἰς δὲ τοὺς τρίτους ἐξαδέλφους μου καὶ ἐξαδέλφας μου ἀνὰ τριακοσίας δραχ. εἰς ἕκαστον, μίαν φορὰν καὶ μόνην.

— Ἐπειδὴ ὁ Κύριος Ἰωάννης Κόνιαρης, υἱὸς τῆς ἐξαδέλφης μου Βασιλικῆς, μοι παρεστάθη, διὰ τοῦτο παρακαλῶ καὶ ἀφίνω εἰς αὐτὸν κληροδοτήμα δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας, πληρωθησομένας ἐκ τῆς περιουσίας μου. — Ὁμοίως ἀφίνω καὶ εἰς τὴν μικρὰν ἀνιψίαν μου Χρυστῆν, ἀδελφὴν του, δρχ. δύο χιλιάδας. — Ἐὰν ὁ υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου Κεφαλᾶ Πανταζῆς, ἐξακολουθῇ τὴν σπουδὴν του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, διὰ νὰ γίνῃ διδάσκαλος, νὰ λαμβάνῃ ἐκ τῆς περιουσίας μου, κατ' ἔτος διακοσίας δραχμὰς· εἰδὲ παύσῃ τὰ μαθήματα, νὰ μὴ τὰς λαμβάνῃ. — Ἀφίνω εἰς τὴν Εἰρήνην, θυγατέρα τοῦ Κωνσταντίνου Σταματάκη, πεντακοσίας δραχμὰς νὰ τὰς λάβῃ, ὅταν ὑπανδρευθῇ. — Ὁ ἀνεψιὸς μου Μιχαλάκης νὰ λαμβάνῃ κατ' ἔτος, ἐκ τῆς περιουσίας μου, διακοσίας σαράντα δραχμὰς, ἐνόσω ἐξακολουθῇ τὴν σπουδὴν του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, διὰ νὰ γίνῃ διδάσκαλος, καὶ ἅμα παύσῃ τὴν σπουδὴν του, νὰ παύσῃ καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰς δραχμὰς διακοσίας σαράντα κατ' ἔτος. — Τὰ δύο παιδιὰ, μαθηταί, τὰ ὁποῖα λαμβάνουν τώρα ἀπὸ ἐμὲ μνηστῆριον μισθὸν, νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ τὰς λαμβάνουν ἐνόσω σπουδάζουν. — Ἐὰν ὁ Δημήτριος Γεωργίου Ρίζου μείνῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου μέχρι τέλους ζωῆς μου, ἐκτὸς τῶν μισθῶν του, ἀφίνω εἰς αὐτὸν κληροδοσίαν δραχμὰς πεντακοσίας. — Ἀφίνω κληροδοσίαν εἰς ἕκαστον τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου εὐρισκομένων ἀνθρώπων μέχρι τοῦ θανάτου μου ἀνὰ ἕκατὸ δραχμὰς (100), ἐκτὸς τῶν μισθῶν των διὰ μίαν καὶ μόνην φορὰν. — Παραγγέλω νὰ ἐκτελέσουν ὅλας τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καὶ ὅλας τὰς ἐνδιαλαμβανομένας εἰς τὴν διαθήκην μου οἱ Ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης μου, καὶ νὰ ἐκτελέσουν ὅλας ἀνεξαιρέτως μέχρι τῆς ἐλαχίστης. — Παραγγέλω πρὸς τούτοις νὰ ἀγορασθῇ εἰς τὴν πατρίδα μου, ἐντὸς τοῦ χωρίου Μονοδένδρι τῆς Ἠλείου, οἰκία ἀξίας δέκα χιλιάδων γροσίων Τουρκικῶν, διὰ νὰ γίνῃ σχολεῖον τῶν κορασίων ἐκ τῶν δύο χιλιάδων δραχμ. τὰς ὁποίας ἀφῆκα, νὰ δίδωνται εἰς τὸ Σχολεῖον τῆς πατρίδος μου, αἱ χιλιαὶ νὰ δίδωνται εἰς μισθὸν τῆς διδασκαλοῦ καὶ προσθέτω ἐκ τῆς ἄλλης περιουσίας μου ἀνὰ διακοσίας δραχμὰς κατ' ἔτος εἰς τὸν μισθὸν τῆς διδασκαλίας, ὥστε νὰ γίνῃ χιλίων διακοσίων δραχμῶν κατ' ἔτος ὁ μισθὸς αὐτῆς· νὰ διδάσκη τὰ κοράσια πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας γράμματα καὶ χειροτεχνήματα· οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης μου νὰ λαμβάνουν κατ' ἔτος πληροφορίας περὶ τοῦ Σχολείου τούτου, καὶ εἰ μὲν κάμνουν τὰ κοράσια προόδους, νὰ δίδουν κατ' ἔτος 1200 δρχ., εἰδεμὴ νὰ παύσουν τὴν πληρωμὴν, τόσον διὰ τὸ Σχολεῖον, τῶν Κορασίων, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἄλλο Σχολεῖον τῆς πατρίδος μου. — Αὕτη εἶναι ἡ τελευταία καὶ ἀμετάθετος θέλησίς μου, τῆς ὁποίας διατάσσω μετὰ τὸν θάνατόν μου τὴν πλήρη ἐκτέλεσιν. Ὅστις λάβῃ κατὰ νοῦν καὶ θέλησιν νὰ μεταβάλῃ καμμίαν τῶν διατάξεων μου, τόσον τῶν παρουσῶν, ὅσον καὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν διαθήκην μου, ἀφίνω εἰς αὐτὸν τὴν κατάραν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἁγίων Πάντων, καὶ νὰ δώσῃ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, καὶ προκοπὴν νὰ μὴ ἰδῇ

ποτὲ. Ὅ,τι διατάξω ἢ χαρίσω εἰς ὁποιοδήποτε μέρος, νὰ μείνῃ ἀμετάτρεπτον.

— Ἐπικυρῶ τὴν διαθήκην μου, καὶ ἐννοῶ νὰ μὴ μεταβάλω καμμίαν τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων διατάξεων μου. — Τὸ παρὸν Κωδῆκελλόν μου, γραφὲν παρὰ

τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Κοσμᾶ Κοκίδου, ὑπεγράφη παρ' αὐτοῦ καὶ παρ' ἐμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1841.

Γεώργιος Ῥιζάρης.

(Τ. Σ.) Κοσμᾶς Κοκίδης.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν πρώτην Ἰουνίου 1841 (τεσσαρακοστοῦ πρώτου ἔτους).

Ὁ Συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν.

(Τ.Σ.) Κ. Φιλαλήθης

Ἐδημοσιεύθη τὴν α' Ἰουνίου 1841,

Ὁ Γραμματεὺς

Παυσ. Χοϊδᾶς

## ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ

Τὴν τετάρτην Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πρώτου ἔτους, ἡμέραν τετάρτην, ἡ παροῦσα διαθήκη, ἰδιόγραφος τοῦ Γεωργίου Ῥιζάρη, κηρυχθεῖσα ὡς κυρία, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5054 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, ἐδημοσιεύθη ἐπὶ πλήρει συνεδριάσει τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου.

Ὁ πρόεδρος

(Τ.Σ.) Ν. Φλογαίτης

Ὁ Γραμματεὺς

Παυσανίας Θ. Χοϊδᾶς

## ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΩΝ

— Σήμερον τὴν 5 Ἰανουρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ δευτέρου ἔτους, ἐν Ἀθήναις, συνελθόντες ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ταμίου τῆς Ῥιζαρίου περιουσίας, οἱ ὑπογεγραμμένοι Χριστόδουλος Κλονάρης, Μισαήλ Ἀποστολίδης, Γεώργιος Σπανιολάκης, Γ. Γεννάδιος, Ἀθανάσιος Τσίνης καὶ Φίλιππος Ἰωάννου, Ἐκτελεσταὶ τῆς Ῥιζαρίου Διαθήκης, παρόντων καὶ τῶν ἐπιτίμων Ἐκτελεστῶν τῆς Διαθήκης ταύτης, Ἀνδρέου Μάμουκα, Ἐπιτρόπου τοῦ Νικολάου Θεοχάρου, Πέτρου Ἡπίτου καὶ Νικολάου Ἰωαννίδου καὶ παρατηρήσαντες ὅτι ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος παρὰ τοῦ ἄρθρ. 86 τῆς Διαθήκης ἀριθμὸς πρὸς διάσχεψιν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν.

1) Τὴν ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1841 ἐκ Μόσχας ἐπιστολὴν τοῦ κ. Ἀντωνίου Κομιζοπούλου, ἐν ἣ περιέχονται αἱ ἀκόλουθοι περικοπαί:

«Ὁ μακαρίτης (Γεώργιος Ῥαδιόνοφ Ῥιζάρης) εἶχεν ἀφήσει εἰς ἐμὲ ὀκτὼ μπιλιέτα τοῦ Ὀρφανοτροφείου, τὸ καθὲν ἀπὸ 25 χιλιάδας ρουβλίων, τὰ ὀκτὼ ὁμοῦ διακοσίας χιλιάδας ρουβλίων, Ἀσιγνάτζιας, θέλων νὰ σηκώσω τοὺς τόκους καὶ ἀπὸ τὰ ὀκτὼ μπιλιέτα, καὶ τὰ χρήματα νὰ τὰ ἐμβάσω εἰς Ὀδησσόν· καὶ κατὰ τὸ 1838 ἔτος, Ἀπριλίου 12, ἐσύναξα ἀπὸ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον τοὺς δεδουλευμένους τόκους ὄλων τῶν ὀκτὼ μπιλιέτων, συνισταμένους εἰς Ἀσιγνάτζιας ρουβλίων 145.452, ἐξ ὧν, ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς, ἔμβασα, μέσω ταύτης, πρὸς τὸν ἐν Ὀδησσῷ κ. Γρηγόριον Μαρασλῆν, Ἀσιγνάτζιας ρουβλίων 144.248, συμφώνως τῆς διαταγῆς τοῦ μακαρίτου, μεθ' οὗ καὶ ἀγροικήθη, καὶ πάλιν ἔμειναν τὰ ὀκτὼ μπιλιέτα εἰς τὴν ἐξουσίαν μου.

Εἰς τὰ 1839 πάλιν μοὶ ἔδωσε διαταγὴν νὰ σηκώσω τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους τῶν τεσσάρων μπιλιέτων, στέλνοντάς μοι τὴν 27 Νοεμβρίου 1839, ἔλαβον ἀπὸ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον τὰ κεφάλαια καὶ τοὺς τόκους τῶν τεσσάρων μπιλιέτων, εἰς Ἀσιγνάτζιας ρουβλ. 107.120, καὶ ἐξ' αὐτῶν ὀφείλων τὰ ἔξοδα καὶ τὸ δικαίωμα

τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς, ἔμβασα εἰς Ὀδησσόν τοῦ κ. Γεωργίου Μαρασλῆ, εἰς τὰς 28 τοῦ ἰδίου μηνός, ἀργυρᾶ ρούβλια 30.310 φέροντα εἰς Ἀσιγνάτζιας ρούβλ. 106.085, ἀποστείλας εἰς τὸν μακαρίτην τὸν ἀνήκοντα λογαριασμόν, καὶ λαβῶν παρ' αὐτοῦ ἀπόκρισιν διὰ τὸ καλῶς ἔχειν καὶ οὕτω πάλιν ἔμειναν εἰς χεῖρας μου τὰ τέσσαρα μπιλιέτα πρὸς 25 χιλιάδας εἰς Ἀσιγνάτζιας τὸ καθέν, τὰ τέσσαρα ἁμοῦ ἑκατὸν χιλιάδας ρούβλια Ἀσιγνάτζιας, καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια εἶναι μὲ τοὺς ἰδίους ἀριθμοὺς καὶ χρονολογίαν, καθὼς τὰ περιγράφει εἰς τὸν δεῦτερον παράγραφον ἢ Διαθήκη, καὶ φαίνεται λοιπὸν ὁ μακαρίτης ἐκλάμβανων, ὅτι ὅλα τὰ μπιλιέτα ἀναφέρονται εἰς τὸ δεῦτερον ἄρθρον ἀναίρεσε τὰ τέσσαρα, τὰ ὁποῖα τῷ ὄντι εἶχον προσυναχθῆ διότι ἀλλέως εἰς τί ἤθελε χρησιμεύσει ὁ ἐκτεταμένος παράγραφος 64, ἀναφερόμενος ἐπάνω εἰς τὴν μετριότητα τῶν διδομένων τόκων παρὰ τοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ διὰ τοῦ ὁποίου δίδεται ἡ ἄδεια εἰς τοὺς ἐπιτρόπους νὰ σηκώσουν αὐτὰ τὰ κεφάλαια εἰς τὴν δοθεῖσαν περίστασιν, μὴ εὕρισκομένων ἄλλων χρημάτων του εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον; διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὰ ῥηθέντα μπιλιέτα πρέπει νὰ προσαρμοσθῆ ἡ ἔννοια τοῦ ἰδίου 64 παραγράφου· πλὴν, χωρὶς νὰ ζητῶ νὰ ἐπέμβω εἰς ἐξέτασιν, πῶς ἔγινεν αὕτη ἢ παραδρομή, ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι τὰ παρ' ἐμοὶ εὕρισκόμενα τέσσαρα μπιλιέτα εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Ῥιζάρη, καὶ εἰς ἄλλον δὲν ἀνήκουν παρὰ εἰς τὴν Σχολήν, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀρ. 49 παραγράφου τῆς Διαθήκης του. Εἶναι δὲ ἀσύνακτοι οἱ τόκοι των ἀπὸ τὰ «1837, Σεπτεμβρίου 12, ὄντες οἱ προηγούμενοι συναγμένοι κατὰ τὸ 1838, εἰς ὀλοκλήρους χρόνους, κατὰ τὴν συνθήειαν τοῦ Ὀρφανοτροφείου».

Παρετήρησαν 2) Τὸ περὶ ὧν ὁ λόγος δραχμῶν διακοσίων χιλιάδων ρουβλίων μέρος τοῦ βιβλίου τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Ῥιζάρη, ὅπου εἰς τὴν ἀντίκρου δεξιᾶν σελίδα τῆς πιστώσεως περιέχονται τὰ ἀκόλουθα·

«1838, Μαΐου 16, ὅσα, κατὰ τὴν γραφὴν τοῦ ἐν Μόσχᾳ Α. Κομιζοπούλου, ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1838, δι' ἐπιτροπικοῦ μου γράμματος, σταλέντος αὐτῷ ἐντεῦθεν τῆ 31 Δεκεμβρίου 1837, ἐσήκωσα τοὺς τόκους, ἄχρι τοῦ παρόντος ἔτους τοῦ ἀντικρου μου, 145.452» καὶ κατωτέρω.

«1839, Νοεμβρίου 30, ὅσα, κατὰ τὴν γραφὴν τοῦ ἐν Μόσχᾳ Α. Κομιζοπούλου, δι' ἐπιτροπικοῦ μου γράμματος σταλέντος, ἐσήκωσα ἀπὸ Ὀρφανοτροφείου, κεφάλαιον καὶ τόκους 107.120, ἐξεκαθάρισαν ρούβλια ἀσημένια 30.310, φέρουν εἰς Ἀσιγνάτζιας πρὸς 1½ ρούβλια 106.085».

Κατόπιν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἄρθρ. 63 καὶ 64 τῆς Ῥιζαρίου Διαθήκης, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ἐναργέστατα, ὅτι ὑπάρχει πραγματικῶς ἀνεξόφλητος ἢ ποσότης, περὶ ἧς γίνεται λόγος εἰς τὸ 2 ἄρθρον τῆς Διαθήκης τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Ῥιζάρη, ὅστις, λησμονήσας, ἐπρόσθεσεν ὑπὸ τὸ ἄρθρον 2 τὰς λέξεις:

«(Κατὰ λάθος εἶχαν ἀπερασθῆ ὡς ἄνωθι, ἑκατὸν χιλιάδες ρούβλια· ἀπεράσθησαν κατὰ λάθος, ἐπειδὴ τὰ εἶχον τραβήξει πρὸ καιροῦ. — Γεώργιος Ῥαδιόνοφ Ῥιζάρης)»· αἱ ὁποῖαι στηριζόμεναι εἰς πραγματικὴν ἀπάτην δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι καμμίαν ἔννομον συνέπειαν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, τὰ περὶ τὸν λογαριασμόν λάθη, αἱ περὶ αὐτῶν παραλείψεις, αἱ διπλαῖ ἐγγραφαὶ τῆς αὐτῆς ποσότητος καὶ ἄλλα τοιαῦτα, διορθώνονται καὶ ἄνευ τῆς δικαστικῆς μεσολαβήσεως.

Δι' ὅλα ταῦτα ὁμοφώνως οἱ διαληφθέντες, ἀναγνωρίζοντες ἀφ' ἐνὸς ὡς ὑπάρχον πραγματικῶς τὸ ποσόν, περὶ οὗ γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 2 τῆς Διαθήκης,

καί ὡς ἀποτελοῦν μέρος τῆς περιουσίας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ὁμολογοῦσιν ἀφ' ἑτέρου, τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν κ. Ἀντώνιον Κομιζόπουλον, ἡ τιμότης καὶ τὸ φιλόμουσον τοῦ ὁποίου ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς πράξεως ταύτης, τῆς ὁποίας θέλει τῷ κοινοποιηθῆ ἀντίγραφον.

Ἡ παροῦσα πρέπει νὰ δημοσιευθῆ εἰς τὸ τέλος τῆς Διαθήκης, Ἑλληνιστὶ καὶ Γαλλιστί.

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΚΛΟΝΑΡΗΣ, ΜΙΣΑΗΛ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ,  
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΑΝΙΟΛΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΣ  
ΡΑΛΛΗΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΙΝΗΣ, ΠΕΤΡΟΣ ΣΚΥΛΙΤΣΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ  
ΤΙΣΑΜΕΝΟΣ, ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ.

#### ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4819/1975 ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Δέχεται ἐν μέρει τὰς ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν καὶ κυρίαν παρέμβασιν.

Ἐρμηνεύον τὴν ἀπὸ 1.1.1840 διαθήκην τοῦ Γεωργίου Ριζάρη ὡς καὶ τὸν ἀπὸ 295.1841 κωδικολλόν του ἀποφαίνεται ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἐν προκειμένῳ ἀμφισβητουμένων θεμάτων εἶναι ἡ ἐξῆς: Α) Ἡ αἰτοῦσα Σχολὴ δὲν δικαιούται νὰ ἰδρῦῃ ἕτερα σχολεῖα μορφώσεως ἢ ἐπιμορφώσεως ἐκκλησιαστικῆς Παιδείας ἐν Ἑλλάδι. Β) ὅτι ἡ αἰτοῦσα Σχολὴ δὲν ὑποχρεοῦται ἐὰν δὲν προσέρχωνται νὰ φοιτήσουν εἰς αὐτὴν ὑπότροφοι καταγόμενοι ἐκ τῆς περιοχῆς Ζαγορίου, νὰ χορηγῆ διὰ τὴν σπουδὴν αὐτῶν εἰς μέσας (τεχνικὰς ἢ ὄχι) σχολὰς καὶ Γ) Ἡ αἰτοῦσα Σχολὴ δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἀνασυστήσῃ τὰς ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἰδρυθείσας ἐν Μονοδενδρίῳ σχολὰς ἀρρένων καὶ θηλέων.

Συμφηφίζει ἐν ὄλῳ τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῶν διαδίκων.

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Ἰουλίου 1975 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τῇ 17ῃ Ἰουλίου ἰδίου ἔτους.

#### ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 944/1980 ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Συνεκδικάζον κατ' ἀντιμωλίαν τῶν διαδίκων τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν μετὰ τῶν ἐν τῷ σκεπτικῷ παρεμβάσεων.

Ἀπορρίπτει τὰς κυρίας παρεμβάσεις τῆς «Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐνωσις Ἀποφοίτων τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς» καθὼς καὶ τὴν πρόσθετον ὑπὲρ τῶν αἰτούντων παρέμβασιν τῶν ἐκ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης Γεωργίου Ριζάρη 1) Ἰω. Σαραλῆ, 2) Κων. Παληοῦ, 3) Ἀγγέλου Κίτσου, 4) Ἐλευθ. Πανταζῆ.

Ἀπορρίπτει ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν ὡς πρὸς τὸ τρίτον τῶν αἰτούντων σωματείων ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία».

Δεχόμενον ἐν μέρει τὴν κυρίαν παρέμβασιν τῆς «Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς», ἀπορρίπτει τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν καὶ ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ αἰτούντα σωματεῖα, καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης διώκεται ὅπως βεβαιωθῆ ὅτι ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου Γεωργίου Ριζάρη δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῆ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπὸ τούτου διὰ τῆς ἐν τῷ σκεπτικῷ διαθήκης συσταθεῖσαν καὶ λειτουργοῦσαν ἐν Ἀθήναις Ἐκκλησιαστικὴν Σχολήν.

Δέχεται κατά τὰ λοιπὰ τὴν αἴτησιν ὡς πρὸς τὰ δύο πρῶτα τῶν αἰτούντων σωματεῖα ἐν μέρει.

Βεβαιοῦν δέ, ὅτι ἡ θέλησις τοῦ αὐτοῦ διαθέτου δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ καθ' ὄλοκληρίαν, ὅσον ἀφορᾷ, εἰς τὰς ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαθήκης καὶ τοῦ ἐν τῷ σκεπτικῷ κωδικέλλου συσταθείσας δύο ἐν Μονοδενδρίῳ Ζαγορίου Ἡπείρου Σχολάς, ὡς ἐν τῷ σκεπτικῷ.

Ἀποφαίνεται, ὅτι ποσοστὸν τριάκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (30%) ἐκ τῶν προσόδων τοῦ Ριζαρείου κληροδοτήματος πρέπει νὰ διατίθεται ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ συμπίπτοντος πρὸς τὴν σύνταξιν τοῦ ἀμέσως ἐπομένου μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἀποφάσεως προϋπολογισμοῦ ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἐν λόγῳ κληροδοτήματος καὶ ἐφεξῆς εἰς τὸ διηνεκές, χάριν τῶν κατωτέρω κοινωφελῶν σκοπῶν καὶ ὅτι ἡ διάθεσις αὕτη συνιστᾷ τὸν ἐπωφελέστερον τρόπον ἀξιοποιήσεως τῆς χάριν αὐτῶν διατιθεμένης ἐν λόγῳ περιουσίας ἤτοι 1) διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ συντήρησιν εἰς Μονοδένδρι Ζαγορίων Ἡπείρου οἰκοτροφείου μαθητῶν Δημοτικοῦ Σχολείου, ὡς καὶ διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν ἀνάπτυξιν ἐπίσης εἰς Μονοδένδρι Ζαγορίων κέντρου χειροτεχνίας μετ' οἰκοτροφείου ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ δὴ κέντρου μαθητείας καὶ κέντρου παραγωγῆς εἰδῶν τῆς παραδοσιακῆς Ἡπειρωτικῆς λαϊκῆς τέχνης 2) διὰ τὴν ἐπαρκῆ πρὸς εὐρυθμον λειτουργίαν περαιτέρω ἀνάπτυξιν αὐτῆς οικονομικῆς ἐνίσχυσιν τῆς Λαμπριαδείου Βιοτεχνικῆς Σχολῆς Ἄνω Πεδινῶν Ζαγορίου 3) διὰ τὴν ἐπιδότησιν μαθητῶν, φοιτῶντων εἰς τὸ Γυμνάσιον καὶ Λύκειον Τσεπελόβου Ζαγορίου, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐπιδότησιν τῶν ὑπηρετούντων εἰς αὐτὰ καθηγητῶν, καὶ 4) διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἀξιοποίησιν τῶν πολιτιστικῶν μνημείων τῆς περιοχῆς Ζαγορίου Ἡπείρου. Καὶ

Συμφηφίζει τὴν δικαστικὴν δαπάνην μεταξύ τῶν διαδίκων ὡς πρὸς ἀπάσας τὰς διατάξεις τῆς παρούσης.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου 1980 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τῇ 31 Ἰανουαρίου 1980.

Ὁ Πρόεδρος  
Κ. ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ

Ἡ Γραμματεὺς  
ΑΙΚ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ

B. D. W.
Zwei von Baer'schen Froeschchen

Die Art der ... 1841 ... 1840 ... 1845 ...

1. ... 2. ... 3. ...

... ..

... ..

... ..

B. D. W.

(15)

1. ...

... ..

... ..